

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ὈΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΓΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. φύλ. — 740

Ἔτος ΛΒ'

1 Ἰουλίου 1977 (Π.Ο.Η.)

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 5.—

Γραφεῖα Κένιγγος 32 — Ἀθήναι Τ. 147 Τηλ. 3628 280

Περὶ τοῦ Θεοῦ ὡς υἱοῦ

Ἡ αἰώνια εὐαγγελικὴ ἀλήθεια περὶ τοῦ Θεοῦ ὡς Κριτοῦ δὲ διαίως ἐπιβεβλημένη εἰς τὴν ἀνθρωπίνην συνείδησιν οὕτε εἶναι ἀφύσικη ἢ θέσις τῆς μεταξὺ τῶν ἀποκεκαλυμμένων ἀληθειῶν. Εἶναι φυσικὸν καὶ συστατικὸν μέρος τῆς Θείας Ἀποκαλύψεως ἐν τῇ Θεο-ανθρωπίνῳ σῶματι τῆς Ἐκκλησίας. Χωρὶς αὐτὴν ἡ λογικὴ τῆς Ἀποκαλύψεως δὲν θὰ ἦτο θεία καὶ ἡ Θεο-ανθρωπίνη Οἰκονομία τῆς σωτηρίας δὲν θὰ ἦτο ὁλοκληρωμένη. Χωρὶς αὐτὴν ἡ θεία Ἀποκάλυψις θὰ ἦτο παρομοία μὲ τὸν κόσμον χωρὶς τὸν οὐρανὸν ἐπάνω του. Αὕτη εἶναι ἡ στέγη ἢ καλύπτουσα καὶ ὁλοκληρωθεὶς τὸν μαργαρίτιον νύκτιν τῶν Θεοανθρωπίνων ἀληθειῶν περὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου. Ἡ φύσις τῶν ἄλλων ἁγίων δογμάτων καὶ ἀληθειῶν εἶναι καὶ ἡ ἰδικὴ τῆς φύσεως, εἶναι ὁμοούσιος μὲ αὐτάς, εὑρίσκεται μέσα τους ὅπως καὶ αὐταὶ ἐντὸς αὐτῆς· ἔχει τὴν αὐτὴν ἀξίαν καὶ ζωτικὴν δύναμιν μὲ αὐτάς, δὲν δύναται νὰ χωρισθῇ ἀπ' αὐτάς, ἐπεὶδὴ ὅλαί μαζὶ ἀποτελοῦν ἓνα ἀχώριστον Θεοανθρωπινὸν ὄργανισμὸν. Εἶναι φυσικὸν ὁ Θεὸς ὁ ὁποῖος εἶναι Δημιουργός, Σωτὴρ καὶ ἁγιασμός, νὰ εἶναι ταυτοχρόνως καὶ Κριτής. Διότι ὡς Κτίστης

μᾶς εἰσέγαγεν ἀπὸ τὸ μὴ εἶναι εἰς τὸ εἶναι, ὅρισας ὡς σκοπὸν τῆς υπάρξεώς μας τὴν ἐξομολόγησιν μὲ τὸν Θεὸν διὰ τοῦ Θεοεῖδους τῆς ψυχῆς μας, ληφθέντος ὡς δώρου, καὶ διὰ τῆς αὐξήσεως εἰς τὴν αὐξάνειν τοῦ Θεοῦ «εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ» (πρὸς Κολ. 2, 19. Ἐφ. 4, 13), ὡς Σωτὴρ, μᾶς ἔσωσε ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, ἀπὸ τὸν θάνατον καὶ ἀπὸ τὸν διάβολον, εἰσαγαγὼν εἰς τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου, θνητοποιημένου διὰ τῆς ἁμαρτίας, τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς ἀθανασίας, ὡς ἁγιασμός μᾶς ἔδωκε μέσα εἰς τὸ Θεοανθρωπινὸν Σῶμα Του ὅλα τὰ μέσα τῆς χάριτος καὶ ὅλας τὰς Θείας δυνάμεις, διὰ τὴν οἰκείωσιν τοῦ Θεοανθρωπίνου ἔργου Του τῆς σωτηρίας καὶ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τῆς υπάρξεώς μας, ὡς Κριτὴς, σταθμίζει, κρίνει καὶ λαμβάνει ἀπόφασιν περὶ τῆς συμπεριφορᾶς μας πρὸς Ἐκείνον ὡς τὸν Κτίστην καὶ πρὸς τὸν ἑαυτὸν μᾶς ὡς τὸ Θεοεῖδές κτίσμα, πρὸς Ἐκείνον ὡς τὸν Σωτὴρα καὶ πρὸς τὸν ἑαυτὸν μᾶς ὡς ἀντικείμενον τῆς σωτηρίας, πρὸς Ἐκείνον ὡς τὸν Θεοάνθρωπον — τὴν Ἐκκλησίαν — τὸν ἁγιασμόν, αἱ πρὸς τὸν ἑαυτὸν μᾶς ὡς ἀντικείμε-

νον άγιασμοῦ, θεώσεως καὶ θεανθρωποποιήσεως. Εἰς αὐτὸ τὸ τετραπλοῦν ἔργον Τοῦ ὁ Θεὸς πάντα ἐνεργεῖ «κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματός αὐτοῦ» (Εφ. 1, II), δηλαδὴ κατὰ τὸ προαιώνιον σχέδιόν Του περὶ τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἀνθρώπου, μὲ τὸν σκοπὸν «ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ τε ἐν τοῖς αἰῶσι, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς» (Εφ. 1, 10. Προβλ. Κολ. 1, 16—17 καὶ 20).

Ὁ Θεὸς ἔβαλε εἰς τὸ φύραμα τοῦ ἀνθρωπίνου εἶναι τὴν ζώην τοῦ ἔρωτος πρὸς τὸν Χριστόν, ὥστε ὁ ἄνθρωπος, καὶ μαζί του καὶ ὁπισθέν του ὅλη ἡ κτίσις, νὰ ποθῇ καὶ νὰ τείνῃ πρὸς τὸν Χριστόν. «Ὅθεν ὅλη ἡ κτίσις εἶναι εἰς τὸν πυρῆνα τῆς Χριστοκεντρικῆς καὶ τείνει καὶ φέρεται πρὸς τὸν Χριστόν ὡς πρὸς τὸ φυσικὸν κέντρον τῆς καὶ σκοπὸν (προβλ. Ρωμ. 8, 19—23, Κολ. 1, 16—17. Εφ. 1, 4—5). Ἐνθ' εἰς τὸ δημιουργικόν, σωτηριῶδες καὶ ἁγιαστικὸν ἔργον Του ὁ Θεὸς ἐμφανίζεται ὡς ὁ ἀροστρίων, ὁ σπορεὺς καὶ ὁ καλλιεργητής, εἰς τὸ δικαστικὸν ἔργον Του ἐμφανίζεται ὡς ὁ θεριστής καὶ ὁ ἀλωνιστής. Ἐνταῦθα ἐντελὲς φυσικὸν ὁ οὐράνιος Σπορεὺς, ὁ πλουσιοπαρόχος σπείρας τὸ σπέρμα τῶν αἰώνιων θεῶν ἀληθειῶν εἰς τὴν γῆν τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν, νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ ἰδῇ πόσον ἀπὸ τὸ σπέρμα αὐτὸ ἔχει σαπίσει εἰς τὴν λάσπην τῶν ἡδονῶν, πόσον ἔχει πνιγεί εἰς τὰ ἀγκάθια τῶν παθῶν, πόσον ἔχει μαραινθῇ εἰς τὴν φωτιάν τῆς φιλαμαρτηρίας, καὶ πόσον ἔχει καρποφορήσει καὶ φέρει τὸν θεῖον καρπὸν, καὶ νὰ θερίσῃ καὶ ἀλωνίσῃ τοὺς ὀριμνοὺς βλαστοὺς τοῦ ἐπιγείου σίτου. Ἐπειδὴ εἶναι, ἀκριβῶς, ὁ ἀροστρίων, ὁ σπορεὺς καὶ ὁ καλλιεργητής, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ εἶναι καὶ ὁ θεριστής καὶ ὁ ἀλωνιστής ἐπειδὴ ἔχει δωρίσει εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅλα τὰ μέσα τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ὀριζομένου σκοποῦ τῆς ζωῆς, ἔχει δικαίωμα νὰ εἶναι καὶ ὁ Κριτής. Θὰ ἦτο ἀσυγχώρητος ἀδικία καὶ προσβολὴ καὶ τυραννία, ἂν ἐπαρουσιάζετο ὁ Θεὸς ὡς Κριτής, χωρὶς νὰ ἔχῃ προηγουμένως ἐμφανισθῇ ὡς ἡ Σωτήρ καὶ ὁ Ἁγιασμός. Δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ κρίνῃ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὴν ἀνθρωπότητα ὁ Θεὸς ὁ ὁποῖος δὲν θὰ ἤθελε νὰ ἀποκαλύψῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὴν ὁδὸν πρὸς τὴν αἰώνιον ζώην, νὰ εἰπῇ εἰς αὐτοὺς τὴν αἰώνιον ἀλήθειαν, νὰ τοὺς δώσῃ τὰ μέσα διὰ τὴν σωτηρίαν ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, τὸν θάνατον καὶ τὸν διάβολον, μὲ μίαν λέξιν, ὁ Θεὸς ὁ ὁποῖος δὲν θὰ ἤθελε νὰ γίνῃ ὁ Σωτὴρ των. Εἰς ἕνα τοιοῦτον Θεὸν ἐκδικαστὴν ἡ ἀνθρωπότης θὰ εἶχε δικαίωμα ὁμοφύως καὶ ὁμοφώνως νὰ πετάξῃ κατὰ πρόσωπον ἐκείνου τὸ ὅποιον εἶπεν ὁ κακὸς δούλος τῆς παραβολῆς τῶν τάλαντων (Ματθ. 25, 24—25).

Ἐὰν ὁ Χριστὸς θὰ ἦτο τοιοῦτου εἶδους Θεός, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ πιστεύῃ τις εἰς Αὐτόν, διότι ἐν ταιαύτῃ περιπτώσει Αὐτὸς δὲν θὰ ἦτο ἀληθινὸς Θεός, ἀλλ' εἰς μεταξὺ πολλῶν ἀνισχυρῶν καὶ αὐτοκλήτων θεῶν μέσα εἰς τὸ ἔθλιον πᾶνθεν τῶν ἀνθρωπίνων εἰδῶλων. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Θεάνθρωπος Κύριος Χριστὸς ἐφάνη ὡς ὁ Σωτὴρ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ κατὰ τὴν ἀρρητον φιλανθρωπίαν Του ἐτέλεσε τὸ θαυμάσιον ἔργον τῆς σωτηρίας καὶ ἐπειδὴ ἔδωκεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅλα τὰ δῶρα τοῦ οὐρανοῦ, τὰ ὅποια μό-

νον ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης δύναται νὰ δώσῃ. Αὐτὸς ἔχει δικαίωμα νὰ κρίνῃ τὸν κόσμον καὶ τὸν ἄνθρωπον.

Ἀσφαλὲς καὶ ὅσον ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁμοούσιος μὲ τὸν Θεὸν Πατέρα καὶ τὸν Θεὸν Ἅγιον Πνεῦμα, τόσον εἶναι καὶ ἡ κρίσις ἐπὶ τῆς ἀνθρωπότητος, ἔργον ὁλοκλήρου τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ διαμαρτυρηθῇ ὁ ἐπαναστατημένος ἄνθρωπος, κατὰ τὴν θεόμαχον ἁμαρτωλότητά του, καὶ νὰ μὴ εἰπῇ ὅτι ὁ Θεὸς ὁ ὁποῖος δὲν ἔζησε εἰς τὴν ἀνθρωπίνην σάρκα, δὲν ἔπαθε τὰ πάθη τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος δὲν διήλθε διὰ τῆς ἐπιγείου φυλακῆς τῶν ἐχθρῶν, δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ κρίνῃ τοὺς ἀνθρώπους, διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς Πατὴρ «τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκε τῷ Υἱῷ» (Ἰω. 5, 22), καὶ «ἔστησεν ἡμέραν ἐν ἣ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ ἐν ἀνδρὶ ὃ ὦρισε, τίστιν παρασχὼν πᾶσιν, ἀνταγίστας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν» (Πράξ. 17, 31).

Ὀρίσας τὸν ἄνθρωπον. Ἰησοῦν, τὸν σαρκιθεῖντα Θεὸν Λόγον, νὰ κρίνῃ τὸν κόσμον, ὁ Θεὸς ἐποίησε τὴν τελικὴν δικαιοσύνην εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, φιλανθρώπως κλείσας τὸν κύκλον τῆς οὐρανίου Δικαιοσύνης Του ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὡς ἐκ τούτου οἱ ἄνθρωποι δὲν δύνανται νὰ ἔχουν δικαίωσιν τῆς διαμαρτυρίας καὶ ἀνταρσίας ἐναντίον τῆς κρίσεως τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεάνθρωπος Κύριος Ἰησοῦς εἶναι ὅχι μόνον ὁ τῆς πίστεως ἀρχηγός, ἀλλὰ καὶ «τελειωτής» τῆς πίστεώς μας, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος ὁλοκλήρου τοῦ σχεδίου τοῦ Θεοῦ περὶ τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἀνθρώπου (Εβρ. 12, 2 προβλ. 2, 10).

Διὰ μέσου ὅλων τῶν ἀλλαγῶν καὶ ἀλλοιώσεών της ὅλη ἡ κτίσις τρέχει πρὸς τὸ τέλος της. Διὰ μέσου ὅλων τῶν ἡμερῶν καὶ τῶν νυκτῶν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, μαζί τους καὶ ὀπίσω αὐτῶν καὶ ὁλόκληρος ἡ κτίσις, τρέχουν πρὸς τὴν τελευταίαν ἡμέραν εἰς τὴν ὁποίαν θὰ τελεωθῇ τὸ μυστήριον τοῦ κόσμου τούτου καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ιστορίας. «Ὅλοι αἱ ἡμέραι, ὥσαν λευκοὶ ποταμοί, καὶ ὅλοι αἱ νύκτες, ὥσαν μαῦροι ποταμοὶ συντρίβονται καὶ διασχίζουσιν τοὺς γεγραμμένους καὶ τὰς ἀδόξους τῆς υπάρξεως, συμπαρασύροντες ὅλα τὰ ὄντα καὶ ὅλην τὴν κτίσιν πρὸς τὴν τελευταίαν ἡμέραν εἰς τὴν ὁποίαν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μὴ καταλήξουν καὶ νὰ μὴ ἀποπερατώσουν τὸν ροῦν των. Πᾶν ὅτι ἔζησε καὶ ζῇ εἰς τὸ κλοῦθι τοῦ χρόνου ὑποχρεωτικῶς θὰ εἰσεέλθῃ εἰς τὴν ἐσχάτην αὐτὴν ἡμέραν καὶ θὰ ἀποδιδασθῇ εἰς τὴν ἐχθρὴν της. Δὲν ὑπάρχει ὃν οὔτε κτίσμα τὸ ὁποῖον ὁ ποταμὸς τοῦ χρόνου δὲν θὰ μεταφέρῃ εἰς τὴν ἐσχάτην αὐτὴν ἡμέραν. Μὲ τὴν ἡμέραν αὐτὴν ὁ χρόνος θὰ τελειώσῃ τὴν ὑπαρξίν του, διὰ τοῦτο ὀνομάζεται αὐτὴ εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν «ἡ ἐσχάτη ἡμέρα» (Ἰω. 6, 39, 40, 44, 11, 24, 12, 48), «ἡ μεγάλη ἡμέρα» (Πράξ. Ἀπ. 2, 20. Ἰουδ. 6). Ἐπειδὴ δὲ αὐτὴ εἶναι ἡ ἡμέρα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ὁρισθεῖσα, εἰς τὴν ὁποίαν Αὐτὸς θὰ κρίνῃ τὴν οἰκουμένην (Πράξ. Ἀπ. 17, 13), διὰ τοῦτο λέγεται ἀκόμη καὶ «ἡμέρα κρίσεως» (Ματθ. 10, 15, 11, 32. 24, 12, 36. Β' Πέτρ. 2, 9. 3, 7. Α' Ἰω. 4, 17), «ἡμέρα ἐργῆς καὶ ἀποκαλύψεως καὶ δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ» (Ρωμ. 2, 5). Ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἔδόθη πᾶσα ἡ κρίσις εἰς τὸν Υἱόν (Ἰωάν. 5, 22) καὶ ἐπειδὴ Αὐτὸς θὰ φανῇ εἰς τὴν ἐσχάτην ἡμέραν ὡς ὁ

ΤΑ ΠΑΓΧΡΥΣΑ ΣΤΟΜΑΤΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου

Λόγος ἐπιτάφιος εἰς τὸν Μέγαν Βασίλειον (μὲ ὁ-
λίγας περιγραφάς).

Προλεγόμενα

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἐξέχουσιν θέσιν μεταξὺ τῶν
Θεοφόρων Πατέρων τῆς Ἁγίας Ὁρθοδόξου τοῦ Χρι-
στοῦ Ἐκκλησίας κατέχουν «οἱ τρεῖς Μέγιστοι Φωστή-
ρες τῆς τρισηλίου Θεότητος», ὁ Μέγας Βασίλειος, ὁ
Θεολόγος Γρηγόριος καὶ Ἰερὸς Ἰωάννης ὁ Χρυσόστο-
μος.

Ἐπίσης εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ Μέγας Βασίλειος
καὶ ὁ Θεολόγος Γρηγόριος συνεδέοντο δι' ἰσοθέου ἐπι-
στηθίου φιλίας. Ἐν τῇ Βασιλείᾳ ἔζη ὁ Γρηγόριος καὶ
ἐν τῇ Γρηγορίᾳ ὁ Βασίλειος, ἠγνωμένοι εἰς μίαν φυ-

Κριτὴς ἐν δόξῃ, ἕνεκα τούτου ἡ ἡμέρα αὕτη ἀναμνη-
σται καὶ ἡμέρα τοῦ Ἰησοῦ τοῦ ἀνθρώπου (Λουκ. 17, 22.
24. 26), ἡμέρα Κυρίου (Β' Πέτρ. 3, 10. Α' Θεσσ.
5, 2. Προβλ. Ἰεζεκ. 15, 5. Ἠσ. 2, 12. Ἰωήλ 2, 31.
Σαφ. 1, 14. Μάλαχ 4, 1), ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ (Β'
Θεσσ. 2, 2. Φιλ. 1, 10. 2, 16) ἡμέρα τοῦ Κυρίου Ἰη-
σοῦ (Β' Κορ. 1, 14. Α' Κορ. 1, 8. 5, 5), ἡμέρα κρί-
σεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων (Β' Πέτρ.
3, 7. 2, 9).

Εἰς αὐτὴν τὴν πολυσήμενον ἡμέραν ὁ Θεάνθρω-
πος Κύριος Ἰησοῦς θά διατυπώσῃ τὴν ἐσχάτην, τὴν
τελεσιδίκην κρίσιν Του περὶ ὅλοκληρου τῆς ἱστορίας
τοῦ ὁκόσμου καὶ τοῦ ἀνθρώπου, περὶ ὅλων τῶν ἀνθρώ-
πων μαζί καὶ περὶ ἐκάστου προσωπικῶς. Καὶ ὅπως εἰς
τὸ τέλος τῆς δημιουργίας ἐπεσκόπησεν ὅλα τὰ δημι-
ουργηθέντα ὄντα καὶ κτίσματα καὶ ἐξέφρασε περὶ πάν-
των τὴν κρίσιν Του, ὅτι εἶναι «λίαν καλὰ» (Γέν. 1,
31), οὕτως ὁ Τρισήλιος Κύριος θά ἐπιθεωρήσῃ καὶ εἰς
τὴν ἐσχάτην ἡμέραν ὅλα τὰ ὄντα καὶ κτίσματα, εἰς τὸ
τέλος τῆς πορείας των διὰ μέσου τῆς ἱστορίας, καὶ θά
ἐκφράσῃ τὴν κρίσιν Του περὶ πάντων. Τότε θά χωρί-
σῃ τελικῶς τοὺς καλοὺς καὶ τοὺς κακοὺς, καὶ θά ὀρί-
σῃ ἀνυπέρβατον καὶ ἀδιάβατον ὅρον μεταξὺ των. Τό-
τε θά διατυπώσῃ τὴν τελικὴν ἀλόγητον κρίσιν περὶ
ὅλων τῶν ἀνθρωπίνων ἀξιών· τότε θά ζυγίσῃ εἰς τὸν
τέλειον καὶ ἀκριβῆ ζυγὸν τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς Ἀ-
γάπης Του ὅλα τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων, ὅλα τὰ αἰσθη-
ματα τῶν ἀνθρώπων, ὅλας τὰς λέξεις καὶ λογισμοὺς
τῶν ἀνθρώπων· τότε θά τελειώσῃ «τὸ μυστήριον τοῦ
Θεοῦ» (Ἀποκ. 10, 7) περὶ τοῦ ἀνθρώπου, περὶ τῆς
κτίσεως, περὶ τοῦ ὁκόσμου, περὶ τοῦ σύμπαντος· τότε ὅ-
λοι οἱ ἀγαθοὶ καὶ πάν τὸ ἀγαθὸν θά κληρονομήσῃ τὴν
αἰώνιον Μακαριότητα, τὸν αἰώνιον Παράδεισον, τὴν
γλυκυστάτην Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν τοῦ Γλυκυτάτου
Κυρίου Ἰησοῦ, ὅλοι δὲ οἱ κακοὶ καὶ πάν τὸ κακὸν τὴν
αἰώνιον θάσανον, τὴν αἰώνιον Κόλασιν εἰς τὸ πάμπι-
χρον βασίλειον τῶν παγκράτων πεινῶντων ἀγγέλων.

χίην, ἔχοντες τὰ αὐτὰ ἰδαρικά, τὰς αὐτὰς ἐπιδιώξεις.

Ἀπασχολημένος ὢν μὲ σοβαρὰ ἐκκλησιαστικὰ
ζητήματα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ Θεολόγος Γρη-
γόριος, τῆς ὁποίας ἐπύγχανε τότε Ἀρχιεπίσκοπος, δὲν
ἠδυνήθη νὰ παραστῇ εἰς τὴν κηδείαν τοῦ προΐμους με-
ταστάνα πρὸς Κύριον (εἰς ἡλικίαν 49 ἐτῶν) φιλά-
του τοῦ Βασιλείου. Δὲν ἐλησμόνησεν ὅμως τὸ πρὸς αὐ-
τὸν χρέος του. Ὅταν ἠδυνήθη κατόπιν νὰ μεταβῇ εἰς
τὴν Καισάρειαν, ἐξεφώνησεν ἐπὶ τοῦ ταφῆ τοῦ και-
ρηθέντος φίλου του τὸν πρὸς αὐτὸν ἐπιτάφιον Λόγον
του, τὸν ὅποιον καταχωρίζομεν τμηματικῶς εἰς τὴν
«Φωνὴν τῆς Ὁρθοδοξίας», εἰς γνωστὴν ἀπλήν.

Διὰ τοῦ λόγου τούτου θά γνωρίσωμεν τοὺς δύο
σφραγισμένους Θεοφόρους Πατέρας ἡμῶν. Τὸν μὲν
Μέγαν Βασίλειον ἐκ τῆς παραθέσεως ἐν αὐτῷ (τῷ λό-
γῳ) πάντων τῶν στοιχείων, τὰ ὅποια συνθέτουν τὴν
ὑπέροχον πνευματικὴν μορφήν του, τοὺς ὑπὲρ τῆς Ὁρ-
θοδοξίας ἀγῶνας του, τὴν ἰσαγγελοῦ ἐπὶ τῆς γῆς πο-
λιτείαν του, τὸν δὲ Θεῖον Γρηγόριον ἐκ τῆς ὁφῆς καὶ
τοῦ ὕψους τῶν νοσημάτων τοῦ λόγου του.

Διὰ τῆς καταχωρίσεως τούτου εἰς τὴν «Φωνὴν
τῆς Ὁρθοδοξίας» ἐκτελοῦμεν ἐντολήν τοῦ Θεοῦ. Τοῦ
διὰ τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου ἐντεταλλομένου τό:
«μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν... ὡς ἀναθεω-
ροῦντες τὴν ἐκδοσιν τῆς ἀνατροφῆς, μιμεῖσθε τὴν πί-
στιν» (Ἐβρ. ΙΓ' 7), ἀποδίδομεν δὲ τὸν ὀφειλόμενον
σεβασμὸν πρὸς τοὺς Θεοφόρους Πατέρας.

Κατὰ τὰς πονηρὰς ταύτας ἡμέρας τῆς παρουσίας
ἐποχῆς εἶναι ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη νὰ ἀνατρέχωμεν εἰς
τὰς ζωηφόρους πηγὰς τῆς Ἁγίας Ὁρθοδόξου τοῦ Χρι-
στοῦ Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία εἶναι ἡ ὄντως «Ἐκκλησία
Θεοῦ ζῶντος, σῶλος καὶ ἑσθράσιμα τῆς Ἀληθείας»
(Α' Τιμόθ. Γ' 15), διὰ νὰ ἀντλήσωμεν ἐξ αὐτῶν τὸ «ῥ-
ῥωδισμὸν τῶν ζῶν καὶ ἀλλόμενον εἰς ζωὴν αἰώνιον» (Ἰωάν.
Δ' 10 καὶ 14).

Ἡ συζυγία τῶν γονέων τοῦ Μεγάλου Βα-
σιλείου, (λέγει ὁ Θεῖος πατήρ Γρηγόριος) ἡ ὁποία δὲν
ἦτο ἀπλῶς συζυγία σωμάτων, ἀλλὰ καὶ ἀρετῆς ἔχει
νὰ παρουσιάσῃ καὶ ἄλλα μὲν γνωρίσματα· καὶ τοιαῦτα
εἶναι ἡ διατροφή τῶν πτωχῶν, ἡ φιλοξενία ξένων καὶ
ἡ κάθαρσις τῆς ψυχῆς διὰ τῆς ἐγκρατείας, τὴν ὁποίαν
ἀφιέρωναν εἰς τὸν Θεὸν ὡς μερίδιον καὶ προσφοράν ἀ-
πὸ τὰ ἀγαθὰ τὰ ὅποια κατεῖχον. Ἄλλ' εἰς ἡμᾶς μέγι-
στον καὶ λαμπρότατον γνώρισμα τῆς συζυγίας ἐκείνης
φαίνεται ἡ εὐτεχνία (τὸ ὅτι εἶχον καλὰ τέκνα). Τοὺς
γονεῖς τοῦ Μεγάλου Βασιλείου μᾶς τοὺς παρουσιάζει
ἡ πείρα καὶ ἡ πραγματικότης, ὅτι ἦσαν τόσον ἐνάρε-
τοι, ὥστε καὶ ἂν δὲν εἶχον τοιαῦτα καλὰ τέκνα, πάλιν
ἦτο ἀρκετὴ ἡ ἰδική των ἀρετὴ, διὰ τὴν ἀπόκτησιν
λαμπροῦ ὀνόματος καὶ δόξης. Ἄλλ' ἐγένον γονεῖς τα-
ούτων τέκνων, ὥστε καὶ ἂν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι δὲν εἶχον
τόσην ἀρετὴν, θά ὑπερνικηθῶσαν ὅλους διὰ τὰ καλὰ τέ-
κνα, τὰ ὅποια ἀπέκτησαν. Διότι ὅταν ἐν ἡ δύο ἐκ τῶν
τέκνων ἀποδειχθοῦν ἄξια ἐπαίνων, αὐτὸ δύνανται τις
νὰ τὸ ἀποδώσῃ εἰς τὴν φύσιν. Ἄλλ' ὅταν ὅλα παρω-

αιάζων πλήρη προκοπήν εἰς πᾶσαν ἀρετὴν, τοῦτο εἶναι σαφὲς ἑπαινος καὶ ἐγκώμιον, τὸ ὁποῖον ἀξίζει νὰ ἀποδοθῇ εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι τὰ ἐγέννησαν καὶ τὰ ἀνέθρεψαν. Ἀποδεικνύει δὲ τοῦτα ὁ μακαριστὸς ἀριθμὸς τῶν ἱερέων καὶ τῶν παρθένων, καθὼς καὶ ἐκείνων τῶν τέκνων (ἐκ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας τοῦ Μεγάλου Βασιλείου), τὰ ὁποῖα ἤλθον εἰς γάμον, χωρὶς οὐδόλως ἢ συζυγία νὰ παρεμποδίσῃ αὐτὰ εἰς τὴν ἱερὴν εὐδοκίμησιν καὶ προκοπήν τοῦ ἐναρέτου βίου· ὁ γάμος δηλαδὴ καὶ ἡ παρθενία ἐγίνον δι' αὐτὰ (τὰ τέκνα) διάφορα μᾶλλον εἶδη ζωῆς, παρὰ ἀναίθετοι πορεύει, διότι πάντα ἀπεδείχθησαν ἐνάρετα.

Ποῖος δὲν γνωρίζει τὸν Βασίλειον, τὸν πατέρα τοῦτο (τοῦ Μεγάλου Βασιλείου) τὸν ὀνομαστὸν ἐκεῖνον ἄνθρωπον;... διότι ἀπεδείχθη ἀνώτερος ἐν τῇ ἀρετῇ παντὸς ἄλλου, καὶ μόνον ἡ ἀρετὴ τοῦ τέκνου του (τοῦ Μεγάλου Βασιλείου) τὸν ἐμποδίζει νὰ ἔχῃ τὸ πρῶτον τῆς ἀρετῆς. Ποῖος ἀγνοεῖ τὴν Ἑμμελίαν (τὴν μητέρα τοῦ Μ. Βασιλείου) ἡ ὁποία ὀνομάσθη πρωτότερα μὲ ἐκεῖνο τὸ ὄνομα, τὸ ὁποῖον παρῴσασεν ἔπειτα εἰς τὸν βίον τῆς (τὸ ὄνομα Ἑμμελία σημαίνει ἀρμονίαν, χάριν) ἡ ὁποία ἐγένεν ἀρμονία καὶ χάρις, ὅπως ὀνομάσθη; Ποῖος ἀγνοεῖ τὴν ὄντως φερώνυμον τῆς Ἑμμελίας, ἡ ὁποία τὸσον σπουδαία ἀπεδείχθη ἐν τῇ ἀρετῇ μεταξὺ τῶν γυναικῶν, ὅσον ἐκεῖνος (ὁ πατήρ τοῦ Μ. Βασιλείου) μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν; ὥστε ἔαν ἀπαιτῆται νὰ τηρῆται πάντως φυσικὴ σειρά, καὶ ὁ ἐγκωμιαζόμενος τώρα ἀπὸ ἡμᾶς (ὁ Μ. Βασίλειος), ἔπρεπε νὰ δοθῇ εἰς ἀνθρώπους, ὅπως ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐδόθησαν παλαιότερα ἀπὸ τὸν Θεὸν εἰς κοινὴν ὠφέλειαν, οἱ πλέον ἀρμοστοὶ καὶ κατάλληλοι νὰ ὀνομασθῶν γονεῖς του ἦσαν αὐτοὶ (ὁ Βασίλειος καὶ ἡ Ἑμμελία), καὶ αὐτὸς ἦτο ὁ πλέον κατάλληλος νὰ γίνῃ τέκνον των. Ταῦτα δὲ κάλλιστα καὶ ἄριστα συνεδυάσθησαν καὶ συνέτρεξαν.

Ἀφοῦ δὲ ἀπεδώσαμεν εἰς τοὺς γονεῖς τοῦ Μεγά-

λου Βασιλείου τὰς ἀπαρχὰς τῶν ἐπαίνων, καὶ ἐξεπληρώσαμεν οὕτω θεῖον νόμον, ὁ ὁποῖος διατάσσει νὰ ἀπονεύμεν εἰς τοὺς γονεῖς πᾶσαν τιμὴν, ὥς ἔλθομεν τώρα εἰς αὐτὸν τοῦτον (τὸν Μ. Βασίλειον) καὶ ὡς εἰπόμεν τόσα μόνον, ὅσα ὑποθέτω ὅτι θὰ ἐθαυώσουν ὡς ἀληθῆ ἔλοι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι τὸν ἐγκώρουν. Διότι ὁ αὐτὸς εἶναι καὶ λαμπρὸν θέμα λόγου εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐπιχειροῦν νὰ τὸν ἐπαινέσουν, καὶ μόνος αὐτὸς διὰ τὴν ἐξαίρετον τοῦ λόγου δύναμιν ἁξίος τοῦ θέματος.

... Θὰ ἀναφέρω δὲ καὶ θὰ ἐγκωμιάσω ἐκεῖνον μόνον, τὰ ὁποῖα δὲν θὰ φακοῦν οὐδόλως περιττά, οὐδὲ ἐκτὸς τοῦ σκοποῦ λεγόμενα.

Νομίζω ὅτι ἔλοι αἱ κωνεχεῖς (φρόνιμοι) καὶ συνετοὶ ἄνθρωποι ὁμολογεῖν καὶ παραδέχονται ὅτι ἡ Παιδεία κατέχει τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν ἀνθρωπίνων ἀγαθῶν. Ὅχι μόνον ἡ Παιδεία ἡ ἰδική μας (ἡ Χριστιανική), ἡ εὐγενεστέρα, ἡ ὁποία ἀδιαφοροῦσα διὰ τὴν κομψότητα καὶ τὴν ἐπίδεικτικὴν χάριν τοῦ λόγου, ἀποβλέπει μόνον εἰς τὴν σωτηρίαν καὶ τὸ κάλλος τῶν πνευματικῶν κατημάτων, ἀλλὰ καὶ ἡ ἑξωθεν παιδεία, τὴν ὁποῖαν πολλοὶ Χριστιανοὶ ἀπορρίπτουν, κακῶς κρίνοντας, ὡς ἐπιβουλὴν καὶ ἐπικίνδυνον καὶ σφαλερὰν καὶ ἀπομακρύνουσαν ἀπὸ τὸν Θεόν. Κακῶς τὴν θεωροῦσι ταιαύτην, διότι ὅπως δὲν πρέπει νὰ περιφρονῶμεν τὸν οὐρανόν, τὴν γῆν καὶ τὸν ἀέρα καὶ τὰ ἄλλα φυσικὰ στοιχεῖα, ἐπειδὴ μερικοὶ κακῶς τὰ ἠγνόησαν καὶ ἀντὶ Θεοῦ τὰ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευαν τὰ κτίσματα τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὅσον μᾶς χρειάζονται τὰ στοιχεῖα ταῦτα τῆς φύσεως διὰ τὴν ζωὴν τὰ χρησιμεύοντες, ἀποφεύγοντες πᾶν ὅτι ἐξ αὐτῶν εἶναι ἐπικίνδυνον... αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ, ὅπως λέγει ὁ Θεὸς Ἀπόστολος Παῦλος. (Β' Κορινθ. 1, 5)

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΔΙΑΛΟΓΟΝ ΑΓΑΠΗΣ

Τρίτη κατὰ σειράν ἀπάντησιν εἰς τὸν διάλογον ἀγάπης τοῦ «ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΤΥΠΟΥ» ὑπὸ τοῦ Γενναίου Σ. Καραμήτσου—Γαμβρούλια, γιὰ τὸ θέμα τοῦ Ἰουλιανοῦ καὶ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου.

Κύριε Διευθυντά,

Ἐπανέρχομαι, διατρανῶν ἀκλόνητον τὴν πίστιν ὅτι ἡ καινοτομήσασα Ἱεραρχία τῆς Ἑλλάδος προσεχώρησεν ἀντικανονικῶς εἰς τὸ καταδικασθὲν ἐν ἔτει 1583, 1587, 1593 Γρηγοριανὸν Ἡμερολόγιον.

Καὶ πρὸς ἀπόδειξιν ἐπικαλοῦμαι δηλώσεις αὐτῶν τούτων τῶν πρωτεργατῶν τῆς Καινοτομίας, τοῦ Οἰκουμένου Πατριάρχου Μελετίου Μεταξάκη, ὡσαύτως

τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου καὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος Χρυσόστομου Παπαδοπούλου, οἵτινες παρὰ πᾶσαν προσπάθειαν δικαιολογήσας, ὑποκύπτοντες εἰς τὴν ἀκλόνητον μαρτυρίαν, δὲν δύνανται νὰ ἀποφύγουν τὴν ὁμολογίαν καὶ τὴν ἀλήθειαν.

Καὶ ἴδου τὰ κείμενα:

Α. Πατριαρχικὸν γράμμα, ὑπ' ἀριθ. 872, 3.2. 1923, ἀπευθυνόμενον πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μεταξὺ ἄλλων ζητημάτων ἀναφέρει καὶ τὸ ἡμερολογιακόν. Οἰμίζει διὰ τοὺς ἀποδήμους «Ἑλληνας». Πάντες αὐτοὶ, ὄντες ἡγαγκασμένοι ἀργεῖν κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν Ὀρθόδοξων Ἡμερολογίων τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου, συνῶδ' τῇ και-

νομῷ τοῦ ἐργαστηρίου ἢ αὐθαίμως ἐορτάζουσι τὰς τῆς Ἐκκλησίας αὐτῶν ἐορτάς, ἢ ἐορτάζουσι ἐπὶ προδή-
λῳ ζήτῳ τῶν ὁρίτων αὐτῶν συμφερόντων. Τῶν ἐν Ἀ-
μερικῇ δὲ μόνον Ὁρθόδοξων ὑπερβαίνοντων ἤδη τὸν
ἀριθμὸν τῶν ὀκτακατημιυρίων, ἐπιβάλλεται τῇ ποιμε-
νοῦσῃ Ἐκκλησίᾳ ὡς καθήκον ἱερὸν ἢ περὶ ρυθμίσεως
τοῦ ἐορτολογίου ἀπὸ γε τῆς ἀπόψεως ταύτης μέριμνα...
Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Μελέτιος.

Ἐπαύθη ὁ Μεταρρυθμιστὴς Πατριάρχης Μελέ-
τιος Μεταξάκης διαφωνεῖ μὲ τὰ γραφόμενα τοῦ ΟΡ-
ΘΟΔΟΞΟΥ ΤΥΠΟΥ, ὅτι πρόκειται περὶ συνταγματοῦ
μὲ τὸ ἐν χρήσει εἰς τὴν Δύσιν Γρηγοριανόν, διότι, ἁλ-
λως, ὡς Θεολόγος καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, θά
προσέθετε ὅτι ἡ ἐπιβαλλομένη ρύθμις δὲν εἶχεν τὴν
ἐννοίαν προσχωρήσεως εἰς τὸ Καταδικασμένον Γρηγο-
ριανὸν Ἡμερολόγιον (Σελίς 1.136 Ἐκκλησ. Ἑλλάδος
Ἱστορία ὑπὸ Ἀρχιμανδρ. Στράγκα).

Β. Συνεδρία τῆς 5/18.4.1923 τῆς Ἱεραρχίας τῆς
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Μεταξὺ ἄλλων ἀναφέρει ὁ
Πρόεδρος αὐτῆς Χρυσόστομος Παπαδόπουλος «Ἀπε-
φάσισε δὲ πρὸς τούτοις ὅπως, ἐάν γίνῃ δεκτὴ ἡ πρό-
τασις αὕτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ κατάλλη-
λος ἐποχὴ διὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ ἡμερολογίου ὁρισθῇ
ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἡμεῖς καὶ θά ὁρίσῃ καὶ τὸν ἐορ-
τασμὸν τῶν ἐν τῇ μεταξὺ ἐορτῶν». Καὶ ἐδῶ, ὁμιλεῖ
δι' ἀλλαγὴν καὶ οὐχὶ διόρθωσιν, ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἑλ-
λάδος (Σελίς 1.142 Ἐκκλησ. τῆς Ἑλλάδος Ἱστορία
ὑπὸ Θ. Στράγκα). Ὁ συγγραφεὺς τῆς Ἱστορίας τῆς
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Ἀρχιμανδρ. Θεόκλητος
Στράγκας σαφῶς διὰ ἅπαν διαφωτιστικῆς παραπομπῆς
σημειώνει ὅτι ἐγένετο ἀλλαγὴ καὶ οὐχὶ διόρθωσις τοῦ Ἡ-
μερολογίου. «Ἡ ἐμφάνισις τῆς Ἱεραρχίας πρὸ τοῦ
Πρωτοπυργίου τῆς Ἐπαναστάσεως 1923 ἵνα εὐχαρι-
στήσῃ τὴν Κυβέρνησιν... ἀποτελεῖ εἰρωνεϊαν, ἀλλὰ καὶ
ἀνεπίτρεπτον δεῖλαν εἰς Ἱεράρχας, μηδενὸς τολμήσαν-
τος νὰ ἀντιλέξῃ μισοῦμενος τὸν Βασίλειον, τὸν Χρυ-
σόστομον, τὸν Ἀθανάσιον καὶ τὸν Ἀμβρόσιον καὶ πολ-
λοὺς ἄλλους ἀνδρείους τῇ ἡθικῇ καὶ πνευματικῇ φρο-
νήματι, καὶ νὰ διαλαλήσῃ τοὺς κινδύνους, οὓς περι-
κλεῖται ἡ ἀπαιτήσις τῆς Πολιτείας, ὅπως ἡ Ἐκκλησία
ὑποταχθῇ καὶ συναχθῇ πρὸς τὸ θέλημά της, ἥτοι τῆς
ἀλλαγῆς τοῦ Ἡμερολογίου, δι' ὃν σκοπὸν καὶ ὑπέδει-
ξε καὶ ἐνέκρινε τὴν σύγκλησιν τῆς ἐν λόγῳ Ἱεραρ-
χίας». Ἰδοὺ καὶ ἕτερος Ἀρχιμανδρίτης Θεολόγος ὁ
Ἐλλογισμῶτατος Πατὴρ Θεόκλητος Στράγκας, ἀνή-
κων εἰς τὴν καινοτομήσανσαν Ἱεραρχίαν, συγγραφεὺς
σπουδαίου ὄντως ἔργου «Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος Ἱ-
στορία», ἀναγνωρίζει ὅτι πρόκειται περὶ ἀλλαγῆς τοῦ
ἡμερολογίου καὶ οὐχὶ περὶ διορθώσεως.

Γ. Ἀλλὰ καὶ δι' ἐνὸς ἐκ τῶν ἐξὶ τῶν ἀποσταλέν-
των ὑπὸ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλά-
δος Μητροπολίτου Δυρραχίου Τακιδίου εἰς τὸ Πανορ-
θόδοξον Συνέδριον ἐγγράφον ὡς πρὸς τὰ ἀποφασισθέν-
τα ὑπ' αὐτοῦ ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Πατριάρχου Με-
λετίου Μεταξάκη ἀναφέρει... «Παρακαλεῖ, (τὸ Πα-
νορθόδοξον Συνέδριον), τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον
ὅπως μετὰ προσήκουσάν τι συνένησιν μετὰ τῶν λοιπῶν
Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν δηλώσῃ εἰς τὴν Κοινωνίαν
τῶν Ἐθνῶν ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία προθύμως θέ-

λει ἀποδεχθῇ εἰς τὸ μέλλον νὰ ἐξευρεθῇ νέον Ἡμερο-
λόγιον, ἐφ' ὅσον ταῦτο ἤθελον ἀποδεχθῇ πᾶσαι αἱ Χρι-
στιανικαὶ Ἐκκλησίαι» (Σελίς 1.146 Ἱστορία Ἐκκλη-
σίας τῆς Ἑλλάδος Θ. Στράγκα). Προσέμειον ταῦτο τοῦ
Οἰκουμενικοῦ τοῦ λεγομένου Πανορθόδοξου Συνε-
δρίου ὁρίζεται ὅτι δὲν πρόκειται περὶ διορθώσεως ἀλλὰ
περὶ νέου ἡμερολογίου, ἀρκεῖ νὰ τὸ δεχθῶν καὶ ἄλ-
λαι Ἐκκλησίαι. Ἐρωτῶμεν τοὺς ἀδελφοὺς μας, παρα-
δέχονται ἐκτὸς τῆς Ἁγίας Ὁρθοδόξου ἁλλας Ἐκκλη-
σίας τῶν ὁσίων τὰς ἐν προκειμένῳ ἀποφάσεις δέον νὰ
δεχόμεθα; Ἀλλὰ καὶ ὁ συγγραφεὺς τῆς Ἱστορίας τῆς
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Κείμενα τοῦ ὁσίου παλαιοῦ
ἐπικαλεῖται ὁ Ο.Τ. γράφει εἰς παραπομπήν «Καὶ
ἐπὶ τῇ γεγενῶτι ταύτῃ ἀνεμνήσθη ἐν πρώτοις ὅτι ὁ
Καθολικὸς Ἐκκλησιάρχης ἐκαστολογηθῇ καὶ θεωρεῖ θρίσι-
τον καὶ μέγα κέρδος διὰ τὸν Καθολικισμὸν τὴν ἀπὸ
τῆς Ἑλλάδος ἀναγνώρισιν τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολο-
γίου... ὅτι δηλαδὴ πρέπει ἀμέσως νὰ ἀντικατασταθῇ
τὸ νῦν ἡμερολόγιον καὶ διὰ τοῦ Γρηγοριανοῦ. Πολ-
λοῦ γε καὶ διὰ καὶ διὰ πολλαπλοῦς λόγους: Καὶ ἐν πρώ-
τοις, ὅπως τεθέντος ἐστὶ τὸ Ἰουλιανὸν Ἡμερολόγιον
πρέπει νὰ ἀντικατασταθῇ ὡς ἐλαττωματικόν, ἐννοεῖται
οἰκοθεν ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον θὰ ἀντικαταστήσῃ αὐτὸ
πρέπει νὰ φέρῃ αὐθεντικῶς πάντα τὰ προσόντα ἀδια-
φιλονικήτου ἀκριβείας, διότι θεαίως ἡ ἀναστάσις
τῆς κοινωνίας πρὸς ἀπλήν παραδοχὴν ἑτέρου, ἐλάσσο-
νι μὲν σχετικῶς βαθμῇ ἀνακριβοῦς, δὲν ἀξίζει τὸν κό-
πον. Ἐξακολουθοῦμεν δὲ νὰ φρονούμεν ὅτι τὸ Γρηγο-
ριανὸν Ἡμερολόγιον δὲν ἔχει ἀδιαφιλονικήτους ἀπο-
δείξεις μαθηματικῆς ἀκριβείας».

Μὲ τὴν γνώμην τοῦ ἐν λόγῳ Ἀρχιμανδρίτου συμ-
φωνεῖ καὶ ὁ ἀσκήσιμος Μητροπολίτης Δράμας Βασίλειος
εἰς ἀρθρον τοῦ δημοσιευθέντος εἰς τὸ Λαϊκὸν Πανεπι-
στημιον τῆς Βραδυνῆς περὶ ἀλλαγῆς τοῦ Ἰουλιανοῦ
καὶ προσχωρήσεως πρὸς τὸ Γρηγοριανὸν ἀναφέρει καὶ
οὗτος.

Ποίαν ὅμως χρεῖαν μαρτύρων ἐπὶ τοῦ θέματος ἔ-
χουμεν, ὅταν διὰ τοῦ σταλέντος ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 70/1
3046) 4.1.1924 ἐγγράφου ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς
Ἑλλάδος πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ὁμολο-
γεῖται ἀπεριφράστως ἡ καινοτομία; «Ἡ Ἱερά Σύνο-
δος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος διασκεψαμένη αὐθις
ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἀπαραίτητον ἔκρινεν χάριν
τοῦ Ὁρθόδοξου Ἑλληνικοῦ λαοῦ προσαρμογὴν τοῦ Ἐκ-
κλησιαστικοῦ πρὸς τὸ Πολιτικὸν Ἡμερολόγιον».

Ἐπειδὴ δὲ δυσπεπτακτος ἐν γε τῇ παρόντι φαί-
νεται ἡ συμφωνία πασῶν τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν
φρονεῖ ὅτι μετὰ τὴν ἀφοσίωσιν τῶν ἡμερολογίων καὶ
μέχρι τῆς ἐπιτελέσεως ταύτης πόθητης συμφωνίας καὶ
τῆς ὁριστικῆς διαρρυθμίσεως τοῦ Πασχαλίου!!... Ἀ-
δελφοί μου καὶ αγωνισταί τοῦ Ὁρθόδοξου Τύπου δὲν
πιστεῖτε πλέον νὰ χωρεῖ, ἐπαμένως καὶ σικὰ ὀμφιθο-
λίας ὅτι ἐγένετο ὡς μὴ ἔδει, συνταγματὸς τοῦ Ἐκκλη-
σιαστικοῦ (Ἰουλιανοῦ) πρὸς τὸ πολιτικὸν (Γρηγορια-
νόν) ἡμερολόγιον, (σελίς 1242, Ἱστορία τῆς Ἐκκλη-
σίας τῆς Ἑλλάδος Θ. Στράγκα).

Ἀλλὰ καὶ ὁ τότε Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, ὁμι-
λῶν διὰ τὸ ἔργον τῆς συγκληθησομένης Ἱεραρχίας,
ἔθεσε τὸ ζήτημα τῆς μεταβολῆς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ

Ημερολογίου και ούχι της διορθώσεως τοῦ Ἰουλιανού.

«Ἐχει τέλος ἡ Τεραρχία τὸ ἔργον τοῦ συντονισμοῦ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ πρὸς τὸ Πολιτικὸν Ἡμερολόγιον ἔργον ὑπερ προφανῶς εἶναι ἐπεῖγον καὶ ἀπαραιτήτων πρὸς πρόληψιν τῶν ἀτόπων τῆς διαφορᾶς τῶν ἡμερολογίων» (Σελίς 1242 Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Θ. Στράγκα).

Ὡς πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀποφιν εἶναι σπανίως τὰ τηλεγραφήματα ἐκφράζουν κάτι τὸ σαφές, νομίζω εἶναι ἀδικεῖτο ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, ὡς μὴ δυνάμενος νὰ ἐκφρασθῇ πλήρως καὶ νὰ δώσῃ εἰς τοὺς παραλήπτας καὶ δὴ εἰς Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τοὺς Ἀρχιεπισκόπους Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν νὰ ἐννοήσουν εἶναι δὲν πρόκειται περὶ συνταυτισμοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου καὶ Πολιτικοῦ τοιούτου», ἀλλὰ συνταυτισμοῦ ἡμερομηνίων, ὑπερ καὶ τὸν συνέφερον, ἀναγνωρίζων τὴν καταδίκην τοῦ Πολιτικοῦ (Γρηγοριανοῦ) ἡμερολογίου ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου, πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον, διὰ τῆς ὁποίας οὗτος ἀπεριφράστως ὁμολογεῖ τὴν προσχώρησιν πρὸς τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον τοῦτο ἐκτὸς τοῦ ἀειμνήστου πρώην Φλωρίνης Χρυσόστομου ὅστις τὸ ἀναφέρει εἰς τὴν ΑΝΑΙΡΕΣΙΝ πρὸς τὸν Μητροπολίτην Δωρόθεον καὶ νομίζω τὸ κῶρος τοῦ Τεράρχου τούτου καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐπιστημονικῆς καὶ ἠθικῆς δυσκόλως δύναται τις νὰ ἀμφισβητήσῃ ἀναφαίρεται καὶ ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς ἐφημερίδος «ΣΚΡΙΠ» Βουλευτοῦ Ἀθηνῶν Γ. Εὐστρατιάδου εἰς τὸ διβλίον του, σελίς 8. Ἡ πραγματικὴ ἀλήθεια περὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου καὶ εἰς τὴν πηγὴν ταύτην πολλάκις μᾶς παραπέμπει. Ὁ κ. Ο. Τ., ὅσον πρὸς τὴν παραπομπὴν Τριῶν εἰς τὴν μελέτην τῶν λόγων τοῦ καινοτόμου Μεταρρυθμιστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χρυσόστομου Παπαδόπουλου, παρακαλοῦμεν τὸν Ο. Τ. νὰ μᾶς ὑποδείξῃ ποῖα νὰ μελετήσωμεν καὶ τί νὰ παραδεχθῶμεν εἰς πιστεύει οὗτος;

Εἰς τὸ διβλίον τοῦ Ἐκκλησιᾶς Ἱεροσολύμων, εἰς τὴν λαβοῦσαν χώραν γνωμάτευσιν του ἐν ἔτει 1923 τῆς Ἐπιτροπῆς μαζὶ με τοὺς ἀειμνήστους καθηγητὰς Αἰγινίτην, Κορινθῶν κλπ., εἰς τὴν ὁποίαν σαφῶς ὁμολεῖ εἶναι δὲν δύναται ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος νὰ δεχθῇ νέον Ἡμερολόγιον, διότι θὰ καταστῇ σχηματικὴ ἀπέναντι τῶν ἄλλων ἐνῶ ἀντιθέτως κατὰ τὸ ἔτος 1924, οὗτος ὑποκύπτων, ὡς γράφει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Θεόκλητος Στράγκα, ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως, εἰσάγει τὸ Γρηγοριανόν, λόγῳ δειλίας. Καὶ τέλος ὁ πρόεδρος τοῦ λεγομένου Πανορθόδοξου Συνεδρίου Μελέτιος Μεταξάκης εἰς τὴν πρότασιν τοῦ Μητροπολίτου Μυτιλήνης Ἰακώβου νὰ γίνῃ ἡ προσαρμογὴ τοῦ Πασχαλίου πρὸς τὸ Γρηγοριανὸν Ἡμερολόγιον οὕτως ἀπαντᾷ.

Μετὰ τὴν ἀποδοχὴν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ νέου ἡμερολογίου, διὰ τὰς ἀνάγκας τὰς βιωτικὰς, ἡ προσαρμογὴ τούτου καὶ δὴ ταχέως καὶ τοῦ Πασχαλίου ἀποβαίνει ἀναπόφευκτος. Τούτο ἄλλωστε ἐπιβάλλει καὶ ἡ μεγάλῃ ἠθικῇ σημασίᾳ καὶ ἐντύπωσιν ἣν θὰ παραγάγῃ εἰς ἔθνον τὸν πολιτισμένον κόσμον ἢ διὰ τῆς

ἀδιάστατου πρωτοβουλίας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας προσέγγις τῶν δύο χριστιανικῶν κόσμων τῆς Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως ἐν τῇ ἑορτασμῇ τῶν μεγάλων Χριστιανικῶν ἑορτῶν. (Πρακ. Παν. Συνεδρ. 55-57).

Ἐρωτῶμεν μήπως ἡ Δύσις ἀκολουθοῦσα μέχρι τὸ 1582 τὸ Ἰουλιανόν, διώρθωσεν ἢ ἐγκαταλείψασα αὐτό, ἠσπάσθη τὸ Γρηγοριανόν; Εἰς τὸ ὅποιον μᾶς προσκαλεῖ ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου, νὰ συνεορτάσωμεν διὰ τῆς προσχωρήσεως εἰς τὸ ἑορτολόγιον αὐτῆς, ἦτα εἰς τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον;

Ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διορισθεῖσα γνωμοδοτικὴ ἐπιτροπὴ καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἀπεφάνθη εἶναι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος εἰσάγαγε τὸ Γρηγοριανόν. Τούτο ὁμολογεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ ἀοιδήμου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Δωρόθεου, ὅστις εἰς τὸ (Ἀρχεῖον κανονικῶν δικαίων ἔτος ST, σελίς 6-7) γράφει τὰ ἑξῆς: «ὅτι οἱ κ.κ. καθηγηταὶ φρονέουσιν εἶναι ἐγίνε προσχωρήσεις, προσεχώρησαν εἰς τὸ Γρηγοριανόν».

Ἀς ἀκούσωμεν τέλος τὸν ἀειμνήστον, σοφὸν Τεράρχην τὸν Κασσανδρεῖας Εἰρηναῖον, τί γράφει εἰς τὸ πρὸς τὴν Τεραρχίαν τῆς Ἑλλάδος ἐν ἔτει 1929, ἀπευθυνόμενον ὑπόμνημα αὐτοῦ.

«Καὶ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον, παρὰ πᾶσαν σχετικὴν ἀπαγόρευσιν, διὰ τοῦ Γρηγοριανοῦ, ἀντικατέστησε».

Κατ' αὐδὲνα τρόπον, ἔστω καὶ λογοπαικτοῦντα, δύναται νὰ ἀναρεθῇ εἶναι ἡ καινοτομήσασα Τεραρχία δὲν διόρθωσε τὸ Ἰουλιανόν, ἀλλὰ εἰσάγαγεν εὐθέως τὸ Γρηγοριανὸν Ἡμερολόγιον.

Ὡς πρὸς τὸν συνεορτασμὸν ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν τὰ κάτωθι:

Οὔτε ὁ ἀειμνήστος ποιμενάρχης ἡμῶν Πρῶτην Φλωρίνης Χρυσόστομος, οὔτε ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν εἶναι ἡ ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὑπὲρ δόγμα «μείζων δόγμα», ὡς κατὰ κόρον ἀναφέρεται τουναντίον πιστεύομεν καὶ ὁμολογοῦμεν εἶναι πιστεύει ἡ Ἁγία Ὁρθοδοξία καὶ ὡς ἔχει θεσπίσει διὰ τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως ἡ Δευτέρα Ἁγία Οἰκουμενικὴ Σύνοδος καὶ ὡς ἐξηγεῖ ὁ ἀειμνήστος καθηγητὴς τῶν δογματικῶν Χ. Ἀνδρούτσος, ἐν σελίδι 274 τῆς Δογματικῆς, εἶναι... «Καθόσον δὲ ἐν γένει ἡ λατρεία εἶναι ἐκφράσεις ἀμα καὶ βεβαίως τῆς πίστεως, εἶναι προφανές εἶναι ἡ τήρησις τῆς αὐτῆς λατρείας, ἐφ' ὅσον αὐτὴ στηρίζεται ἐπὶ δογματικῶν θέσεων, εἶναι ἕτερον γνώρισμα ὅρα καὶ στοιχεῖον τῆς ἐνότητος τῆς πίστεως» Δογ. (Ἀνδρ., σελ. 274).

Δὲν νομίζομεν, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, νὰ θεωρήτε εἶναι τὴν αὐτὴν λατρείαν τηροῦσιν οἱ ἀκολουθοῦντες τὴν ἡμερολογιακὴν καινοτομίαν, πρὸς τοὺς τηρητὰς τοῦ Παλαιοῦ Ἑορτολογίου.

Ὅσον διὰ τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους καὶ Ἀποστολικούς πατέρας εἶναι συνεορτάζον καὶ εἶναι εἶχον ἀγωνίαν διὰ τὸν συνεορτασμὸν καὶ τὴν ἐνότητα τῆς αὐτῆς λατρείας παρακαλοῦμεν μελετήσετε περισσώτερον τὰ κείμενα αὐτῶν, ἀν καὶ ἔζησαν πρὸ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ὅστινες ὡς γνωστὸν ἔθεσαν τὸ δόγμα τῆς αὐτῆς πίστεως καὶ τῆς αὐτῆς θείας λατρείας, δη-

λαδή της εκδήλωσης των πιστευτών.

Επί τούτου ὁ ἀειμνηστός ποιμενάρχης ἡμῶν πρῶτον Φλωρίνης Χρυσόστομος, εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἀειμνήστου Λαρίσης Διωρόθεου παρατηρεῖ «Καὶ τέλος ἂν Σεβασμιώτατε Ἀγιε Λαρίσης Διωρόθεε, τὸ ἡμερολόγιον δὲν εἶχεν σχέσιν μὲ τὴν πίστιν καὶ τὴν θεῖαν λατρείαν διὰ τὴν ἢ ἐπὶ τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ ἡμερολογίου εἰδικὴ ἐπιτροπὴ ἐκ νομομαθῶν καὶ κατηχητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, ἀπεφάνθη ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ νέου ἡμερολογίου εἰς τὴν αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος θὰ ἐδημιουργεῖ λόγον Ἐκκλησιαστικοῦ σχίσματος, ἐὰν τὸ ἡμερολόγιον κατὰ τὴν ὑμετέραν γνώμην δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὴν ἐννοιαν τῆς Ἐκκλησίας. Τὴν γνώμην σας ταύτην ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ ἐμπνευστὴς τῆς ἡμερολογιακῆς καινοτομίας, ὁ ἀσκήσιμος Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος διαφεύδει, ὅστις ἦτο μέλος τῆς ρηθείσης ἐπιτροπῆς ὡς κατηχητὴς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ εἰσηγητὴς τοῦ θέματος εἰς τὸν ὁποῖον μάλιστα ἀφείλεται καὶ τὸ πόρισμα εἰς ὃ κατέληξε αὐτὴ ἔχον ... αὐτῷ. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δὲν δύναται νὰ ἀποδεχθῇ νέον ἡμερολόγιον χωρὶς νὰ καταστῇ σχισματικὴ ἀπέναντι τῶν ἄλλων».

Τὸ πάντων, ὅμως, σοβαρώτερον, διὰ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νέου ἡμερολογίου, εἶναι αἱ δογματικαὶ συνέπειαι ἃς δημιουργεῖ ἡ αὐθαίρετος μονομερὴς καὶ μερικὴ ἐφαρμογὴ τούτου ὑπὸ τινῶν Ἐκκλησιῶν, ἃνευ Πανορθόδοξου Συνόδου, καὶ τῆς συμφωνίας ἀπασῶν τῶν ἐπὶ μέρους Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, διασπασθεῖσων οὕτω ἐν τῇ ἑορτασμῇ τῶν ἑορτῶν ἐν τῇ τηρήσει τῶν νηστειῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἐξαγγελτικῶν τελετῶν. Οἱ Ἅγιοι Πατέρες ὡς γνωστὸν τῆς Βασιλικῆς Οἰκουμένης Συνόδου ἀνήγαγον τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας εἰς δόγμα εἰς τὸ ἀνέβηκεν τῆς Πίστεως: «Εἰς μίαν Ἁγίαν Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν».

Ἡ ἐνότης δὲ τῆς πίστεως δὲν ἐγκτεῖται μόνον εἰς τὴν κοινότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς λατρείας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ταυτόχρονον καὶ ὁμοίμορπον βίωσιν καὶ ἐκδήλωσιν αὐτῶν, ἥτις γίνεται διὰ τῶν ἑορτῶν καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀκολουθιῶν. Καὶ ὅταν ἡ αὐτὴ πίστις καὶ θεῖα λατρεία μερίζεται εἰς τὴν βίωσιν καὶ κατὰ τὴν ἐκδήλωσιν αὐτῆς καὶ κατὰ τὸν χρόνον καὶ κατὰ τὸν τρόπον, τῶν μὲν ἑορταζόντων καὶ εὐφραινόμενων, τῶν δὲ μὴ ἑορταζόντων, ἀλλὰ νηστεύοντων καὶ πενθόντων, δὲν διασπάζεται πλέον ἢ ἐξωτερικῇ ἐνόχῃ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ταῦτα διότι, ἕκαστον δόγμα λαμβάνει τὴν ἀξίαν καὶ σημασίαν αὐτοῦ ὅχι μόνον ἀπὸ τὴν γνώσιν καὶ θεωρίαν ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν πράξιν καὶ ἐκδήλωσιν αὐτῆς. Καὶ οἱ δαίμονες πιστεύουν θεωρητικῶς ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἡ πίστις αὐτῇ ἢ θεωρητικῇ, οὐδόλως ὠφέλησε τοὺς δαίμονας, μὴ πολιτευθέντας ἐν τῇ πράξει, συμφώνως πρὸς τὴν πίστιν, ἀλλ' ὑπονομεύοντας αὐτὴν καὶ ἐπιδιώκοντας τὴν ἀπώλειαν αὐτῶν».

Ὡς πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἀγίας Οἰκουμένης Συνόδου διὰ τὸν συνεορτασμὸν καὶ τὴν νηστείαν ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν τὰ κάτωθι:

Ὁ ἀποθανὼν Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος Παπαδόπουλος ὁμολογεῖ ὅτι δὲν διεσώθη ἡ σχετικὴ περὶ

τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα διάταξις τῶν πρακτικῶν τῆς Α' Οἰκ. Συνόδου.

«Καὶ γὰρ μὲν δὲν διεσώθη ἡ σχετικὴ περὶ τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν Ἰουδαίων διάταξις τῆς Συνόδου πληρὴ ὑπάρχει ἐπιστολὴ τοῦ Μ. Κων) νου (Ἐκκλησία Ἑλλάδος, σελ. 1.198):

Ἀλλὰ καὶ ὁ Ὅσιος Νικόδημος ἀναφέρει εἰς τὸ ἱερὸν πηδάλιον: «Σημειώσε δὲ ὅτι τὰ πρακτικὰ τῆς Ἀγίας Οἰκουμένης Συνόδου ταύτης ἤδη οὐχ εὐρίσκονται, οὔτε Ἑλληνικά οὔτε Λατινικά, ἀλλὰ μόνον ἐκεῖνα ὅσα ὁ Παμφίλου Εὐσέβιος Θεοδώριτος Κύρου κλπ. συνέγραψαν. Πάντες ἡμεῖς δὲν ἀμφιβάλλομεν, δὲν θέτομεν ὑπὸ ἀμφισβήτησιν τῶν γραφέντων πρὸς τοὺς Ἀλεξανδρεῖς ὑπὸ τοῦ Μ. Κων) νου, τί ἀπεφάσισε ἡ Ἀγία Οἰκουμένη Συνόδος διότι καὶ Ἅγιος εἶναι καὶ μέρος ἔλαβεν καὶ μάλιστα ἐπρωτοστάτης διὰ τὴν σύγκλησιν ταύτης καὶ τὸ σπουδαιότερον ἀναφέρει τί ἀπεφάσισε, ἰδοὺ λαπὸν τὸ καίμενον:

«Ἐδοξε κοινῇ γνώμῃ καλῶς ἔχει ἐπὶ μᾶς ἡμέρας πάντας τοὺς ἀπανταχοῦ ἐπιτελεῖν... (ὁγλαδὴ ἀπεφάσισεν ἡ Σύνοδος καὶ οὐχὶ ὁ Ἀδυνατάτορ) καὶ ἀλλαχού. Ταῦτων οὕτως στοιχοῦντων ἀσμένως δέχεσθε τὴν οὐράνιον χάριν ὡς θεῖαν ἀληθῶς ἐντολήν. Πᾶν γε ὅτι δ' ἂν ἐν τοῖς ἁγίοις τῶν Ἐπισκόπων συνεδρίοις πράττηται, ταῦτα πρὸς τὴν θεῖαν βούλησιν ἔχουν τὴν ἀναφορὰν (Θεοῦ Κυρίου, Βιβλ. κΙΔΙ). Ἀλλὰ καὶ ὁ Μ. Ἀθανάσιος λαβὼν μέρος εἰς τὴν Σύνοδον πρὸς τοὺς Ἀφρικανοὺς Ἐπισκόπους λέγει ὅτι ἡ Σύνοδος τῆς Νικαίας συνήχθη διὰ τὴν Ἀρειανὴν αἵρεσιν καὶ τὸν συνεορτασμὸν τοῦ Πάσχα.

»Ἀλλὰ χάρις τῷ Κυρίῳ ὥσπερ περὶ τῆς πίστεως αὐτῶν καὶ περὶ τῆς Ἁγίας Ἑορτῆς γέγονε συμφωνία. Καὶ τοῦτο ἦν τὸ αἷτιον τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου». Οἱ δὲ πατέρες ὅπως ἐθεώρουν τὸν συνεορτασμὸν τοῦ Πάσχα ἐθεώρουν καὶ τὰς ἄλλας ἑορτάς ταῦτο μᾶς τὸ λέγει ὁ Θεῖος Χρυσόστομος πρὸς Μακάριον Φιλομένιον περὶ τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων, ὁ δὲ Ἐπιφάνιος λέγει: «ὅτι μᾶς χλευάζουν οἱ Ἕλληνες διὰ τὸν μὴ συνεορτασμὸν».

«Καὶ ἦν χλευῆν Ἕλληνων λεγόντων καὶ χλευαζόντων τὴν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διαφωνίαν (Μι. 12.371) ἐπίσης καὶ ὁ Θεοδώριτος Κύρου (Μι. 83.1241).

Μὲν τὴν γνώμην τὴν ἰδίαν μᾶς συμφωνεῖ ὡς ἐγράψαμεν καὶ εἰς τὴν προσηγμένην ἀπάντησιν ὁ Ἅγιος Διωρόθεος καὶ ὁ Ἅγιος Νικηφόρος εἰς τὸν 16 Κανόνα, καθὼς καὶ ὁ Μακάριος. Νομίζομεν ὅτι εἶναι ἀτυχὴς ἡ φράσις τοῦ Ο.Τ. νὰ τὸν ὀνομάζῃ ἄκατον καὶ ἀνάξιον προσυχῆς.

Κατὰ πάντα τὰ ἀνωτέρω ἄσχετος καὶ ἐσφαλμένη ἢ διατόπισις τοῦ Ο.Τ. ὅτι ὁ συνεορτασμὸς καὶ ἡ θεῖα λατρεία συμφώνως πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς Βασιλικῆς Συνόδου δὲν εἶναι δόγμα ἀλλὰ εὐσεβὴς ἐπιδίωξις.

Πάντως ἐκ τοῦ διαλόγου προκύπτει ἡ ὑπαρξὶς ἐνδομύχου εὐσεβοῦς κοινῆς ἀγωνίας καὶ ἐπιθυμίας, διὰ τὴν εἰρεσιν λύσεως τοῦ διαιρουμένου τῆς Ὁρθοδόξου ἡμερολογιακοῦ θέματος ὡς καὶ ἡ διαπίστωσις τῆς ἀψυχολογήτου, ἀντικανονικῆς ἀκαίρου καὶ ἐν βίᾳ καὶ σπουδῇ εἰσαγωγῆς τοῦ νέου ἡμερολογίου ὑπὸ τῶν Μελετίου Μεταξάκη, ἐπιφανοῦς μασόγου καὶ τοῦ Χρυσό-

στόμιον Παπαδοπούλου.

Ἐπικίνδυνον δὲ κατὰ τοὺς χαλεποὺς ταύτους καιροὺς νὰ περιφρονῇται ἡ φωνὴ τῆς Ὁρθοδόξου συνειδήσεως τοῦ λαοῦ ἥτις ἴσχυσεν ἄλλοτε εἰς ἀνατροπὴν λεγομένων Οἰκ. Συνόδων.

Καὶ γεγονὸς εἶναι ὅτι αὕτη ἔχει ἀποφανθῇ ὑπὲρ τοῦ πατρίου ἑορτολογίου, ὡς ἐμφαίνεται καὶ ἀπὸ τοῦ δημοψήφισμα τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας, ἀπὸ τὴν ἐπιστροφὴν τῆς Πολωνικῆς Ἐκκλησίας ἡ ὁποία ἐν ἔτει 1926 προσεχώρησεν σεβασμένη τὸ Πρωτανεῖον τῆς Ὁρθοδοξίας Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον εἰς τὸ Γρηγοριανὸν Ἡμερολόγιον, ἀλλὰ ὅταν διεπίστωσε τὴν ἀντίδρασιν τοῦ ὀρθοδόξου λαοῦ ἐν ἔτει 1928 ἐπανήλθε εἰς τὸ πατριον ἑορτολόγιον.

Καὶ τέλος τὴν ἐμμονὴν τοῦ ἐν Ἑλλάδι ὑπὲρ Πατρίου Ἑορτολογίου ἀγωνιζομένου Ὁρθοδόξου Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Καιρὸς ἀφυπνίσσεως ἐπέστη. (Καὶ ἂς παύσῃ ὁ ἀνάγκιος ὀνειδισμὸς τῶν τηρούντων τὰ πατρια) εἰς ἐπάνοδον. Προσκαλοῦνται πάντες οἱ Ἕλληνες Ὁρθόδοξοι ἵνα ὅλοι ὁμοῦ ὡς ἐν σῶμα, τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ ἀγωνισθῶμεν ἐναντίον τῶν πολεμούντων τὴν Ἁγίαν Ὁρθόδοξον πίστιν. Ἐνωθῆτε προσέλθετε ἀδελφοί με τοὺς ἀγωνιζομένους ἔδω καὶ ἡμίσεως αἰῶνος συνεχιστάς τῆς ἀκαينوτομήτου Ὁρθοδοξίας εἰς τὸν Ἑλλαδικὸν χώρον. Ἑλλείψεις τραύματα ὡς εἶναι ἐπόμενον νὰ ὑπάρχουν καὶ εἰς ἡμᾶς, λόγῳ τῶν διωγμῶν καὶ τοῦ ἀνίσου ἀγῶνος, πολεμώμενος οὗτος ἀπὸ τῶν διεθνῶν Ἑβραϊσμῶν, Μασονιᾶν, Παπικῆ ἀνταρσίαν μόνος του καὶ μόνον στηριζόμενος εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ.

Ἰδιαιτέρως Ὑμεῖς, ἀδελφοί ἀγαπητοί με τὴν σοφίαν σας, τὴν ἐπιστημονικὴν σας κατάρτισιν βοηθήσετε τὸν ἀπλοῦν καὶ ἀγνὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ ἑτοίμον πάντοτε διὰ πᾶσαν θυσίαν. Καὶ ἡ μόνη λύσις εἶναι ἡ ἐπάνοδος εἰς τὸ εὐλογημένον πατριον Ἑορτολόγιον πάντων ἵνα ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μία καρδίᾳ ὁρατὸς καὶ γῆ συνεορτάζει, συμπενήθει, συνεφραίνεται καὶ δοξολογεῖ, ὕμνει καὶ εὐλογεῖ τὸ πάνδημον καὶ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα τοῦ τριαδικοῦ Ἡμῶν Θεοῦ.

Πάντες δὲ ἂς εὐχρηθῶμεν καὶ μεριμνήσωμεν διὰ τὴν ἐπάνοδον τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ Ἡμερολόγιον τῆς παραδόσεως.

Καὶ ἐὰν τούτο δὲν ἐπιτευχθῇ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας ἂς ἀφῆσωμεν θεῖαν παρακαταθήκην τὴν Ὁρθόδοξίαν μας, ἀμόλυντον καὶ ἀνόθευτον καιροσκοπισμῷ, εἰς τὸ εὐλογημένον Ἑλληνικὸν Ἔθνος μας.

Ἀναμνησκόμενοι τῆς πρὸς τὸν ἡρωϊκὸν Πατριάρχην Κύριλλον Λούπαρην, παρακαταθήκης τοῦ Μελετίου Πηγά.

«Ἐγὼ μὲν καμάτοις καὶ πόνοις καὶ κινδύνοις καὶ φροντίσι καὶ τημεδῶσιν ἀτλούμενος καὶ νοσῶν ἤδη νόσου ἀπαυστον θνήσκων πᾶνυ ἡδέως, τέλος ταῖς ἐμαῖς θέμενος ἁμαρτίαις καὶ τῇ κοματώδῃ βιοτῇ ἐν δὲ συνεισφέρει, τὸν πολῦτιμον θησαυρὸν τῆς Ὁρθοδόξου Πίστειος, μεθ' ἧς ἐλλείψω παριστάμενος τοῦ Χριστοῦ ἐν ἡμῶν μετὰ τῶν Πατέρων ἔλεος εὖρεῖν καὶ βοήθειαν.

Τούτοις σοι παραινῶ ἀγωνίζου τὴν Πίστιν τηρήσαι.

Ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία πρώτη μετέσχε τοῦ

Θείου φωτός. Ταύτης ἡμᾶς παῖδας εἶναι ἠθέλησεν ὁ Θεός. Ταύτης οἱ Πατέρες τὰ δόγματα κυρώσαντες παραδεδώκασι.

Μὴ ἀποστατήσωμεν τῶν δικαιωμάτων τοῦ Θεοῦ.

Μετὰ τιμῆς καὶ πολλῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης

Βόρειος Ἑλλάς

Περιοδεῖα ἀρχιερέως εἰς τὴν Ἀνατολικὴν καὶ Κεντρικὴν Μακεδονίαν. Κατ' ἐντολὴν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φλώιδος καὶ Θυμακοῦ μετέβη καὶ ἐτέλεσε τὰ ἐγκαινία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ (Ἁγίων Κων) γου καὶ Ἑλένης τῆς κοιμώμενης Ἀρεθούσης συμπαραστατούμενος ὑπὸ τῶν πανοσιολογητάτων Ἀρχιεπισκόπων π. Ἰακώβου Παπαδέλη, Π. Εὐθυμίου Ὁρφανοῦ, τοῦ αἰδεσιμωτάτου πατρὸς Γεωργίου Μαρμαρίδη καὶ τοῦ εὐλαβεστάτου διακόνου π. Ἀμβροσίου Νικηφωρίδη. Κατὰ τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαινίων καὶ τὴν πανηγυρικὴν θεῖαν λειτουργίαν προσήλθον εὐλαβεῖς προσκυνηταὶ μετὰ ἐκδοραμικὰ αὐτοκίνητα καὶ ἰδιωτικὰ τοιαῦτα ἐκ Θεοῦ νίκης, Σερρών, Δράμας, καὶ τῶν πλησιοχώρων κοιμωμένων. Μετὰ τὴν πέρας τῆς θεῆς λειτουργίας κατὰ τὴν προσλαλίαν τοῦ ὁ σεβασμιώτατος ἐτόνισε τὴν σημασίαν τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ ἐγκαινισθέντος Ἱεροῦ Ναοῦ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Φιλοπάχου Ταμείου τῆς ἐκκλησίας τῶν Γ.Ο.Χ. καὶ παρώτρυνε τοὺς ἰδιοκτῆτας Ἱερῶν Ναῶν νὰ προσφέρουν ταύτους εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον διὰ τὴν εὐρυθυμίαν λειτουργίαν τοῦ συνόλου τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ σεβασμιώτατος περιοδεύοντας ἐπεσκέφθη τὸν Ἱερὸν Ναὸν Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου Σερρών, καθὼς ἐπίσης καὶ ἄλλα παραρτήματα τῆς Μακεδονίας. Τὴν Κυριακὴν δὲ ἑορτήν τῶν Ἁγίων Πάντων ἐπεσκέφθη καὶ ἱεροῦργησεν εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν Πτολεμαῖδος διαδιδάσας τὰς εὐλογίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Εἰς τὴν πανηγυρικὴν θεῖαν λειτουργίαν ἐκείρην ἐπὶ ἀναγνώστας διὰ τὴν ἀνάληψιν καθιρόντων ἱεροφαλτῶν εἰς τὰ παραρτήματα Πτολεμαῖδος, Φλωρίνης, Κοιλιάδος, Βεροίας, καὶ ἄλλα. Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας εἰς τὸν Προσκυνηματικὸν Ἱερὸν Ναὸν τῆς Ὑσίας Εἰρήνης Χρυσοβαλάντου τοῦ ὁμωνύμου ἰδρύματος Θεοῦ νίκης ἐτέλεσε τὴν βάπτισιν τῆς θυγατρὸς τοῦ κ. καὶ τῆς κ. Δούρου. Τὸ μυστήριον τῆς βαπτίσεως παρακαλοῦνθῶσαν μεταξὺ ἄλλων ὁ ἐσυνεργιστὴς Θεοῦ νίκης κ. Μαυτίσιος μετὰ τῆς συζύγου του, ὁ διευθυντὴς τῆς Νομαρχίας Θεοῦ νίκης καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι εἰς τοὺς ὁποίους ὁ Σεβασμιώτατος μετὰ τὴν πέρας τοῦ μυστηρίου ἐξέθεσε τὰ ἀπασχολούντα τὴν ἐκκλησίαν τῆς Θεσσαλονίκης προβλήματα, ἐπιστημάνας εἰς αὐτοὺς τὸν κίνδυνον τὸν ὁποῖον διατρέχει ἡ ἐκκλησία μας ἐν τῆς παρεμβάσεως ξένων πρὸς αὐτὴν παραγόντων. Κατὰ τὴν ὥς ἄνω περιοδεῖαν τοῦ ὁ Σεβασμιώτατος μετέφερε τὰς εὐχὰς τοῦ τε προκαθημένου Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἡμῶν κ.κ. Ἀδελφίου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐξάρας τοὺς ἀτρέτους ἀγῶνας εἰς τοὺς ὁποίους καθυποβάλλεται ἡ Ἱερὰ Σύνοδος γιὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐγγύς καὶ τῶν μακρὰ εὐρισκομένων παραρτημάτων.

Ἡ Στήλη τῶν Ἱερέων

Ὁ Ἱερεὺς καὶ ὁ Κομμουνισμὸς

Ὁ Ἱερεὺς δὲν πρέπει νὰ ὑπερασπίζῃ οὔτε νὰ πολεμᾷ κανένα κόμμα. Δὲν θὰ πάρῃ στάσις ἀπέναντί των. Μὲ τὸν κομμουνισμὸν ὅμως τὰ πράγματα ἀλλάζουν. Διότι ὁ κομμουνισμὸς δὲν εἶναι ἀπλῶς ἐνα πολιτικὸν κόμμα. Εἶναι κοσμοθεωρία καὶ μάλιστα κοσμοθεωρία ὁλιστική. Ἐπομένως, ἔχει μόνον ἐπιτρέπεται, ἀλλὰ ἐπιβάλλεται, ὁ Ἱερεὺς νὰ λάβῃ θέσιν ἀπέναντι τοῦ κομμουνισμοῦ. Καὶ ἡ στάσις τοῦ βέβαια θὰ εἶναι καταδικαστική, διότι ὁ κομμουνισμὸς εἶναι ὁ ὑπ' ἀριθμὸν 1 ἐχθρὸς τοῦ χριστιανισμοῦ. Καὶ εἶναι τοιοῦτος διότι εἶναι:

α) Ὑλισμὸς: Ἀπὸ αὐθεντικὴν κομμουνιστικὴν πέννα, ἔχει ξεκαθαρισθῇ τὸ ζήτημα. «Ὁ διαλεκτικὸς καὶ ιστορικὸς Ὑλισμὸς ἀποτελεῖ τὸ θεωρητικὸ θεμέλιον τοῦ κομμουνισμοῦ, τῆ θεωρητικῆς βάσεως τοῦ μαρξιστικοῦ κόμματος» (Μ. Ρόζενταλ, II, Γενικόν. Μικρὸ φιλοσοφικὸ λεξικόν, Ἀθήνα 1945, σελ. 50). Ὁ κομμουνισμὸς διδάσκει, ὅτι τὸ πᾶν εἶναι ὕλη. «Ὁ κόσμος, ἀπὸ τὴν ἰδίαν του φύσιν, εἶναι ὕλικός. Τὰ πάμπολλα φαινόμενα τοῦ σύμπαντος εἶναι διαφορὰς ἐκδηλώσεις τῆς ὕλης, ποὺ θρῖσκεται σὲ κίνησιν... Ὁ κόσμος ἐξελλίσσεται σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους τῆς κινήσεως τῆς ὕλης καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ κανένα παγκόσμιον πνεῦμα» (Στάλιν, «Διαλεκτικὸς καὶ ιστορικὸς Ὑλισμὸς», Ἀθ. 1945, σελ. 21).

Μήπως τουλάχιστον ἐξαιρεῖ τὸν ἄνθρωπον; Ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν καταβάλλει εἰς τὴν τάξιν τοῦ κτήνους. «Οὔτε καὶ σκεπτόμενον, οὔτε καὶ ἠθικὸν πλάσμα εἶναι ὁ ἄνθρωπος οὐσιωδῶς διάφορος τοῦ ζώου («Ἠθικὴ καὶ ὁλιστικὴ ἀντίληψις τῆς ἱστορίας», μετ. Χ' Δεδούση, Ἀθήνα 1923, σελ. 98). Ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ, κομμουνιστὸν εἶναι ὕλη κα μόνον ὕλη. Καὶ ἐπομένως τὸ πᾶν τελειώνει εἰς τὸν τάφον. Ἀθανασία, ψυχῆς, ἄλλῃ ζωῇ, μέλλουσα χρεῖς καὶ ἀνταπόδοσις, αἱ θεμελιώδεις αὐταὶ ἀλήθειαι διὰ τὸν χριστιανισμὸν, διὰ τὸν κομμουνισμὸν εἶναι μῦθοι.

β) Ἐχθρὸς τῆς θρησκείας: Ἡ ἱστορία τοῦ κομμουνισμοῦ εἶναι ἱστορία προπαγάνδας, μίσους καὶ ἀμειλίχτου πολέμου ἐναντίον τῆς θρησκείας. Δὲν ὑπάρχει κομμουνιστικὸν βιβλίον, ποὺ νὰ μὴ ἐπιτίθεται φανερά κατὰ τῆς θρησκείας. Ἄς πάρουμε τὸ «Κομμουνιστικὸν μανιφέστο» τῶν Μάρξ — Ἐγγεल्ς (μετάφρασις τοῦ Γ. Κορδάτου, Ἀθήνα 1945). «Οἱ νόμοι, ἡ ἠθικὴ, ἡ θρησκεία, εἶναι γι' αὐτὸν (τὸν προλετάριον) ἰσαριθμὲς ἀστικὰς προλήψεις, ποὺ πίσω τους κρύβονται ἰσαριθμὰ ἀστικὰ συμφέροντα» (σελ. 69). Εἰς τὰς σελίδας πάλιν 81—82 γράφει: «Ὁ κομμουνισμὸς καταργεῖ τίς αἰώνιες ἀλήθειαι, καταργεῖ

τὴν θρησκείαν καὶ τὴν ἠθικὴν, ἀντὶ νὰ τῆς δώσῃ νέα μορφήν». Ὁ Λένιν, ἐνομάζει τὴν θρησκείαν «ὅπιο τοῦ λαοῦ» καὶ ἐπιτίθεται ὀρμητικὰ ἐναντίον ἐκείνων, ποὺ διατάζουν νὰ ἀγωνιστοῦν, κατὰ τοῦ «Θρησκευτικοῦ δηλητηρίου ποὺ ναρκώνει τὸν λαόν» (Λένιν, «Κράτος καὶ ἐπανστάσις», μετ. Ἀντ. Δούμα, Ν. Ὑόρκη 1923, σελ. 102). Ὁ Μπουχάριν, ποὺ εἶναι ἀπὸ τοὺς πρωτεργάτας τοῦ Κομμουνισμοῦ καὶ ὁ σπουδαιότερος θεωρητικὸς του, γράφει: «Ἐνα μέσο διαφθορᾶς τῆς συνειδήσεως τοῦ λαοῦ εἶναι ἡ πίστις στὸ Θεόν, στὸ διάβολον, στὰ καλὰ καὶ στὰ πονηρὰ πνεύματα (ἀγγέλους, ἀγίους κλπ.), δηλ. ἡ θρησκεία» (Μικρὸ φιλοσοφικὸ λεξικόν, σελ. 114—115). Καὶ ὀλίγον παρακάτω προσθέτει ἀπερίφραστα: «Τὸ κόμμα τῶν κομμουνιστῶν εἶναι ἕνας δηλωμένος ἐχθρὸς τῆς θρησκείας». Εἰς τὸ ἴδιον Μ. Φίλος. Λεξικόν, εἰς τὴν λέξιν «Ἀθεϊσμός», γράφεται: «Ὁ μεγαλύτερον ἐκπρόσωπος τοῦ ὕλισμο τοῦ 18ου αἰῶνα... ἐσεκέντησαν ἀμειλίχτα τὸν τσαρλατανισμὸν τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἐκκλησίας, ποὺ ἐκμεταλλεύεταν τὴν ἀμάθειαν τῶν λαϊκῶν μαζῶν» (σελ. 11). Εἰς ἕνα ἄρθρον τοῦ «Δεκαλόγου», ποὺ ἐκυκλοφόρησε τὸ 1977 τὸ ἐπιτελεῖον τῶν «Ρωσικῶν Κομμουνιστικῶν Νεολαίων», ἀναφέρεται καὶ τὸ ὅτι «ἂν δὲν εἴσαι ἐν πεποιθήσει ἄθεος, δὲν ἡμπορεῖς νὰ εἴσαι καλὸς κομμουνιστής». Καὶ εἰς ἕνα λεξικόν ποὺ ἐξεδόθη πρόσφατα ἀπὸ τὴν κρατικὴν ὑπηρεσίαν τῆς Μόσχας, ἡ Ἁγία Γραφὴ χαρακτηρίζεται ὡς «φανταστικὴ συλλογὴ θρύλων ἄνευ ἐπιστημονικῆς βάσεως». Καὶ τέλος διὰ νὰ φανῇ, ὅτι ὁ κομμουνισμὸς καὶ σήμερον ἐξακολουθεῖ τὴν ἰδίαν τακτικὴν πρὸς τὴν θρησκείαν, μεταφέρουμε περικυπητὴν ἄρθρον ἀπὸ τὴν κομμουνιστικὴν «Κοσμοδόξα» ποὺ ἐδημοσίευσε, πρὶν ἀπὸ ὀλίγον μὲ τὸν τίτλον: «Ἡ ὑπερνίκησις τῶν θρησκευτικῶν προλήψεων». — Τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα πρόληψις! Ἄλλ' ἂς εἶναι — Ἄ θρησκευτικαὶ προλήψεις... διακείνται ἐχθρικῶς πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν θεωρίαν τοῦ ὕλισμο, εἶναι ἕναι πρὸς τὰς βασικὰς ἀρχὰς τῆς κομμουνιστικῆς ἠθικῆς καὶ ἀντιτίθενται πρὸς τὰ ζωτικὰ συμφέροντα ἐκείνων, ποὺ ἀγωνίζονται διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ κομμουνισμοῦ. Δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους, ἡ ὑπερνίκησις τῶν θρησκευτικῶν προλήψεων εἶναι ἐν ἐκ τῶν σπουδαιωτέρων ζητημάτων, μὲ τὰ ὁποῖα συνδέεται ἡ κομμουνιστικὴ ἀγωγὴ τῶν ἐργαζομένων».

Ὁ κομμουνισμὸς ἰδιαίτερα, ὅταν στρέφεται κατὰ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, δεικνύει μίσος ἄνευ προηγουμένου. Δὲν πορραλεῖται εὐκαιρία καὶ δὲν ἀφίγει

τέχνασμα και επιπόνηση, όταν είναι να εφρωνευθῇ, να συκοφαντήσῃ, να ύβριση, να πολεμήσῃ, είτε με λόγον, είτε με τὴν ἀγριωτέραν ὕλην θίαν τὸν χριστιανισμόν. Χαρακτηριστικὰ τοῦ κομμουνιστικοῦ μίσους κατὰ τοῦ χριστιανισμοῦ εἶναι καὶ ὁρισμένα ἄρθρα τοῦ «Δεκαλόγου», ποῦ ἀναφέρουμεν κατωτέρω: «Ἄρθρο 10. Νὰ θυμιάσαι πάντα πῶς ὁ κληρὸς εἶναι ὁ φανατικὸς ἐχθρὸς τοῦ κομμουνισμοῦ. 20. Προσπάθησε νὰ προσηλυτίσῃς τοὺς φίλους σου στὸν κομμουνισμό καὶ μὴ λισμονῇς, ὅτι ὁ Στάλιν εἶναι ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἀθέων, ὃς μόνον στὴ Σοβιετικὴ Ἐνωση, ἀλλὰ καὶ σ' ὅλο τὸν κόσμον. 30. Κάνε ὅ,τι μπορεῖς γιὰ νὰ πείσῃς τοὺς φίλους σου νὰ μὴ πηγαίνουν στὴν ἐκκλησίαν. 60. Κάθε καλὸς κομμουνιστὴς εἶναι καὶ ἓνας μαχητικὸς ἄθεος. 70. Κάνε ἐκείνο ποῦ ἔχεις νὰ κάνῃς χωρὶς ἀναβολή, γιὰ νὰ ἐξουδετερώσῃς κάθε θρησκευτικὸ στοιχείο, ποῦ θὰ πᾶσῃ στὴν ἀντίληψίν σου καὶ ποῦ θὰ μπορούσε νὰ ἐπηρεάσῃ καὶ ἄλλους. 90. Βοήθα οἰκονομικῶς τὸ ἀθέοτικὸ κίνημα ποῦ ἐνισχύει τὴν ἀθεϊστικὴν προπαγάνδα τῶν ξένων ὁργανώσεων».

Ἀξιῶμεν νὸ σημειωθῇ, ὅτι αὐτὰ ἐγράφησαν μετὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον καὶ ὕστερα ἀπὸ τὰς δημαγωγικὰς διαδόσεις τῶν κομμουνιστῶν, ὅτι ὁ κομμουνισμὸς ἡλλάξε τάχα τακτικὴν ἀπέναντι τῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ 1926, ὁ τότε κομμουνιστὴς Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας Λουντατσάρσκυ, ἐκτύπησε μετὰ τὸ ἐξῆς τὸν χριστιανισμόν: «Μισοῦμεν τὸν Χριστιανισμόν καὶ τοὺς χριστιανούς. Καὶ αὐτοὶ οἱ ἄριστοι τῶν χριστιανῶν πρέπει νὰ θεωροῦνται ὡς οἱ χεῖριστοι ἡμῶν ἐχθροί. Κηρύττουν τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον καὶ τὴν φιλανθρωπίαν· αὗται εἶναι ἀντίθετοι πρὸς τὰς ἀρχὰς μας. Ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη εἶναι ἐμπόδιον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐπαναστάσεως. Κάτω ἢ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη! Ἐκείνο τὸ ὅποιον ἔχομεν ἀνάγκην, εἶναι τὸ μίσος. Ὁφείλομεν νὰ γνωρίζωμεν νὰ μισώμεν. Μόνον διὰ τοῦ μίσους θὰ κατακτήσωμεν τὴν οἰκουμένην» («Μεταξὺ τῶν δύο πολέμων», Ξ. Παπακώστα, σελ. 23). Ὑπερηφανεύονται καὶ καυχῶνται ὅτι εἶναι οἱ χεῖρότεροι ἐχθροὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς διώκτας τῶν τριῶν πρώτων αἰώνων. Τὸ 1938 τὸ ἄθεον περιοδικὸν «Ἀντιθρησκευτικὸς» γράφει ὁλοκληρικῶς: «Εἰς ἡμᾶς ἀπέκειται νὰ ἐπορθώσωμεν τὰ σφάλματα τοῦ Διοκλητιανοῦ καὶ τῶν ἄλλων διωκτῶν τοῦ χριστιανισμοῦ» (εἰς τὸ ἀνωτέρω, σελ. 26). Καὶ ἔκαμαν πραγματικὰ τὸ πᾶν διὰ νὰ ἐξαφανίσουν τὸν χριστιανισμόν. Εἰς τὴν Ρωσίαν ποῦ ἐπεκράτησαν πρῶτα ἐγκρίμισαν ἀμετρήτους ἐκκλησίας. Ὅσας δὲν ἔρριψαν κάτω, τὰς μετέτρεψαν εἰς κινήματογράφους, ἀποθήκας, ἀκόμη καὶ σταύλους. Εἰς τὴν θέσιν τῆς Ἁγίας Τραπεζῆς ἔδεναν ζῶα διὰ νὰ γεμίσουν τὸ μέρος ἀκαθαρσίας. Ἀλήθεια τί μίσος ἐχρειάσθηκε κατὰ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, διὰ νὰ φθάσῃ ἡ κομμουνιστικὴ σκέψις εἰς τοιαύτας σπανίας ἐπινοήσεις! Εἰς τὸ κατακλόμενον ἔφθασεν ἡ μαγία των, εἰς τὴν καταστροφὴν τοῦ διακό-

σμου τῶν ἐκκλησιῶν. Ἄμφια, ἱερὰ σκεύη, εἰκόνες ἐδεηρόνυντο καὶ ἐποδωπαυόυντο κατὰ τὸν πῦρ ἀσεβῆ καὶ ἔλκεινόν, τρόπον. Διὰ νὰ ἐξαγομαίησυν περισσότερον τὴν ἀντιθρησκευτικὴν τὴν μανίαν, ἤρχισαν μετὰ σύστημα νὰ χλευάζουν ὅλας τὰς ἱεροτελεστίας τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἐκαμαν ἀνδρείκελλα, τὰ ἐνδύσαν μετὰ ἱερὰ ἄμφια, τὰ ἐπτυσαν, τὰ ὕβριζαν, τὰ ἐκτύπουν δυνατὰ καὶ κατόπιν τὰ ἔρριπτον εἰς τὴν φωτιάν, φωνάζοντες μετὰ εὐφρονίας: «Νὰ πάρῃ τὴν θυσίαν, σὺ ὁ Θεὸς τῶν χριστιανῶν, ποῦ εἶσαι στὸν οὐρανόν» («Μία πρεμνα ἐπάνω στὴν κομμουνιστικὴ θεωρία καὶ πράξις», σελ. 12). Καὶ δὲ περιορίσθησαν μόνον εἰς αὐτὰ οἱ κομμουνισταὶ εἰς τὴν Ρωσίαν. Ἐξολοφόνθησαν ἄγρια καὶ ἐξελέλεσαν ἓνα πλῆθος ἱερομένων. Μόνον ἕως τὸ 1925 εἶχον θανατώσει μετὰ τὰ φρικωδέστερα βασανιστήρια δέκα ὀκτὼ Ἐπισκόπους καὶ ὀκτὼ χιλιάδας περίπου ἱερεῖς. Εἰς τὸν ἀριθμὸν αὐτὸν δὲν ὑπολογίζονται βέβαια οἱ ἐξέριστοι, οἱ φυλακισμένοι καὶ ἐκείνοι ποῦ καταδικάσθησαν εἰς καταναγκαστικὰ ἔργα.

Δὲν ἤμπορεῖ λοιπὸν ὁ ἱερεὺς, δὲν τοῦ ἐπιτρέπεται νὰ μὴ λάβῃ θέσιν, ἐναντι τοῦ κομμουνισμοῦ. Καὶ μετὰ ὀμλίας καὶ μετὰ διδῆλιν καὶ μετὰ κάθε ἄλλο μέσον, πρέπει νὰ διαφωτίσῃ τοὺς χριστιανούς, νὰ ἀφαιρῇ τὸ ψεύτικον προσοπτέον του, νὰ τὸν ξεσκεπάσῃ καὶ γενικὰ νὰ προφυλλάσῃ τοὺς πιστοὺς ἀπὸ τὴν λύμην τοῦ ἀθέου κομμουνισμοῦ.

Καθῆκον ὅλων εἶναι εὐκαιρῶς καὶ ἀκαίρως, νὰ συγματοῖζον καὶ κουτηριάζον τὸν κομμουνισμόν, ποῦ ἀποτελεῖ κίνδυνον θανάσιμον καὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁλοκληρῶς τῆς ἀνθρωπότητος. Οὕτως ἐνεργοῦντες οἱ ἱερεῖς ἐκτελοῦν καθῆκον στοιχειῶδες ἀπέναντι, πρῶτον τοῦ Θεοῦ, ἀπέναντι, δεύτερον, τῆς κλήσεώς των τῆς ἱερᾶς, καὶ ἀπέναντι, τρίτον, τῆς πατρίδος, ἥτοι τῶν χιλιάδων σφαγιαζομένων ἀθῶων χριστιανῶν μας κληρικῶν, στρατιωτῶν καὶ λαϊκῶν.

Προκήρυξις διαγωνισμοῦ

Τὸ Γενικὸν Φυλόπτερον Τομεῖον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος προκηρύσσει δημόσιον μειοδοτικὸν διαγωνισμόν δι' ἐνσφραγιστῶν προσφορῶν.

1. Διὰ τὴν ἐκτύπωσιν 8500 τεμαχίων Ἡμεροδειπνῶν τούτου.

2. Διὰ τὴν ἐκτύπωσιν 12.000 τεμαχίων Ἡμεροδειπνῶν τούτου.

Γίνονται δεκταὶ προσφοραὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Σαματείου ἐπὶ τῆς οἰοῦ Κανίγγος 32. 3ος ὄροφος, μέχρι τῆς 20 Ἰουλίου 1977, ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 22ην μεσημερινήν, ὅτε δὲ γίνῃ ἡ ἀποσφράγις τῶν προσφορῶν.

Πληροφορίαι κατ' ὅλας τὰς ἐργασίμους ἡμέρας καὶ ὥρας 8—13, τηλ. 3628280.

Ὁ Πρέεδρος
Ἀρχιεπίσκοπος Αὐθέντιος

Ἡ Ὁρδοδοξία ἔναντι τοῦ προτεσταντισμοῦ

Μέρος 81ον

Οὐδέν ἄλλο μυστήριον κατεπολεμήθη ὑπὸ τῶν Προτεσταντῶν μὲ τὴν λήσαν, ὅσον τὸ ὑπερφυστικὸν μυστήριον τῆς Θ. Εὐχαριστίας. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς διαμαρτυρήσεως, ὁ Λούθηρος, τοσοῦτον ἀπεθῶς ὠμίλει περὶ τοῦ μυστηρίου, ὥστε εἰς αὐτὸ ἀπέδιδε τὸ τῆς Ἀποκ. ιβ' 4 «καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ (τοῦ δράκοντος) σῦρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν». Ὅτι δηλ. εἰς τὴν ἰδέαν τῆς Θείας Εὐχαριστίας ὡς μυστηρίου, ἐν τῇ ὁποίᾳ μεταουσιῶται ὁ ἄρτος εἰς σῶμα Χριστοῦ καὶ ὁ αἶνος εἰς αἷμα Χριστοῦ, παρέσυρε τὸ τρίτον τῶν χριστιανῶν εἰς τὴν κατ' αὐτὸν φοβερὰν, δῆθεν αἵρεσιν, μὲ τὴν ὁποίαν ὁ Σατανᾶς παρεπλάγησεν αὐτοὺς καὶ κατέρριψεν αὐτούς.

Ἀφ' οὗ ὁ Λούθηρος ἀπέρριψε τὴν μεταουσίωσιν, ἐδίδαξεν, ὅτι ἡ Θ. Εὐχαριστία εἶναι ἀνάμνησις τοῦ Κυρίου, διότι αὐτὸς ὁ ἴδιος λέγει «τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν» καὶ ὅτι τὰ ὑλικά στοιχεῖα μένουν τὰ αὐτά· μόνον ὅταν ὁ ἄθρωπος μετέχη τοῦ ἐν τῇ τελετῇ τεθέντος ἄρτου καὶ αἶνου, ἀοράτως ἐνοῦται μετ' αὐτοῦ ὁ Κύριος.

Ἄλλ' ἄλλοι Προτεστάνται δὲν παρεδέχθησαν τὴν διδασκαλίαν ταύτην· ἐδίδαξαν ὅτι, ὅταν ὁ χριστιανὸς μετέχη τῶν στοιχείων τούτων, ἡ σκέψις τοῦ ἐνοῦται μετὰ τοῦ εἰς τὸν ὀρόνον τοῦ Θεοῦ καθημένου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Καὶ ἄλλοι Προτεστάνται ἀπέκρουσαν τὴν ἰδέαν τῆς ἐνώσεως μετὰ τοῦ Κυρίου ἐν τῇ Θ. Εὐχαριστίᾳ, διδάσκοντες ὅτι, ἡ τελετὴ γίνεται δι' ἀνάμνησιν τοῦ Χριστοῦ.

Ἦσαν δὲ ἀναγκασμένοι νὰ καταλήξουν εἰς τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἀφ' οὗ ἅπας ἀπέρριψαν τὴν μεταουσίωσιν τῶν ὑλικῶν στοιχείων.

Διότι ἡ μετὰ τοῦ Χριστοῦ ἐνώσις εἶναι ἀσχετος πρὸς τὰ ὑλικά στοιχεῖα, ἃ ταῦτα δὲν μεταουσιῶνται.

Καὶ ἄνευ τούτων δύναται ὁ Χριστὸς νὰ ἐνωθῇ ἡ ἡμεῖς· δυνάμεθα νὰ ὑψώσωμεν τὴν σκέψιν μας καὶ νὰ ἐνωθώμεν μὲ τὸν ἐν οὐρανοῖς Κύριον. Περὶ τῆς λοιπῆς, εἶναι ἡ τελετὴ.

Διὰ τοῦτο λέγομεν, ὅτι ἦτο πολὺ φυσικὴ ἡ κατάληξις εἰς τὴν περὶ ἀναμνήσεως μόνον τοῦ Χριστοῦ διδασκαλίαν, καθ' ἣσον καὶ ἄνευ τῶν ὑλικῶν τούτων στοιχείων δυνάμεθα νὰ ἀναμνησκώμεθα αὐτοῦ.

Ἄλλ' ὁ Κύριος δὲν εἶπε μόνον «τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν», ἀλλὰ εἰπὼν πρῶτον τί μέγα μυστήριον ἰδρύει, προσθέτει καὶ τὸ «ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν».

Οἱ δὲ χιλιάσται ἀπέρριψαν ὅλως διόλου τὴν πρᾶξιν τῆς Θ. Εὐχαριστίας. Ἐκ τῶν διελίων τῶν οὐδὲν συναγάγουμεν, διότι ἐπιμελῶς ἀποφεύγουν νὰ διηλοῦν περὶ αὐτῆς.

Φαίνεται ὅτι ἀπέρριψαν, ὅλα τὰ μυστήρια, διότι ὁ σκοπὸς τῶν εἶναι νὰ ἐπαγαφέρουν τὰς ἐβραϊκὰς θυσίας, ἀρχίζαντες ἀπὸ τὴν λατρείαν τοῦ Ἰσχυρῶς καὶ ἀποβάλλοντες τὸ ὄνομα τοῦ χριστιανοῦ.

Πατερικά

Ὅπου δὲ ἂν ἀπέρχῃ τὸν Θεόν ἔχε πρὸ ὀφθαλμῶν σου πάντοτε· καὶ ὕπερ ἂν πράττεις ἢ λαλεῖς, ἔχε ἐκ τῶν ἁγίων Γραφῶν τὴν μαρτυρίαν.

Μ. Ἀντωνίου

Ὁφείλει εἶναι ὁ μοναχὸς ὡς τὰ Χερουδίμ καὶ τὰ Σεραφεῖμ, ὅλος ὀφθαλμὸς.

Ἀβδᾶ Βησσαρίωνος

Μὴ θαρρήσης, τῇ γῆραι· καὶ γὰρ καὶ γέροντες πίπτουσιν· ἐπικαλοῦ δὲ τὸν Χριστόν· αἰεὶ πρὸς βοήθειαν, ἵν' αὐτὸς σου φρουρὸς καὶ ἀσειστός ἀσφάλεια γένηται.

Νείλου τοῦ ἀσκητοῦ

Εἶφος κατὰ τῶν παθῶν ἐγρήγορας μοναχοῦ ἀπὸ προσευχῆς ἀκονομένη.

Ἀβδᾶ Ὑπερεχίου

Παραφύλαττε ἐκ τῶν μικρῶν, ἵνα μὴ ἐκπέσῃς ἐκ τῶν μεγάλων.

Ἰσαάκ τοῦ Σύρου

Μὴ πιστεύῃς τῇ πληρῇ ἐν τῇ ζωῇ σου· καὶ μὴ θαρρήσης αὐτῇ ἄχρι Χρηστοῦ ὑπαντήσεως.

Ἰωάννου Κλίμακος

Ὅν τρόπον γὰρ ἐν καύματι ἀνδρὲς ὁδοιπόρῳ πατήριον ψυχροῦ προσήνεις, οὕτω θεῖοι λόγοι δροσίζουσι ψυχὴν.

Ἐφραίμ τοῦ Σύρου

Ἀδελφέ, πρόσεχε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ σου τῇ ἀγαπῶν τῶν θείων Γραφῶν, καὶ σύμπιπε τὴν ἐξ αὐτῶν γινομένην ποιότητα ἐν τῇ ψυχῇ, ὥσπερ νήπιον θηλάζον μαστόν.

Ἐφραίμ τοῦ Σύρου

Διόρθωσις τῆς ζωῆς

«Ὁδὸν ἐντολῶν σου ἑδραμον όταν ἐπλάτυνας τὴν καρδίαν μου (Ψαλ. 118,32) :

Ὅποιον ἀπολαύσιν καὶ χαρὰν αἰσθάνεσαι, όταν εὖρως χρίσιμον καὶ μάλιστα καὶ πολύτιμον ἀντικείμενον, τὸ ὅποιον ἦτο χαμένον! Εἶσαι ἕτοιμος νὰ πηδήσῃς ἀπὸ τὴν χαρὰν σου. Φαγτάσου, λοιπόν, πόσον εὐχάριστον πράγμα εἶναι εἰς τὸν Οὐράνιον Πατέρα τὸ θέαμα τοῦ ἀπολεσθέντος προβάτου, τὸ ὅποιον ἀνέζησε τὸ θέαμα τοῦ ἀπολεσθέντος καὶ εὐρεθέντος πάλιν τεμαχίου ἀργύρου, τέκνου Του, τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ὁ ὁποῖος εὐρέθη τὸ θέαμα —τῆς ζωῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ— τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ χαρὰ τοῦ Οὐράνιου Πατρὸς διὰ τὸν ἀπολεσθέντα καὶ ἀνευρεθέντα ἄσπτον υἱὸν εἶναι τόσο μεγάλη, ὥστε ὁλόκληρος ὁ οὐρανὸς κινεῖται εἰς χαρὰν. «Χαρὰ γίνεται ἐν οὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι» (Λουκ. 15,7). Ἀπολεσθέντες ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφαί! ἐπιστρέψατε ἀπὸ τὸν δρόμον τῆς καταστροφῆς εἰς τὸν Οὐράνιον Πατέρα! «Μετανοεῖτε» ἡγγικε γάρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» (Ματ. 3,2).

Πόσον εἶναι καλὸν νὰ νικᾷ κανεὶς τὰ πάθη! Μετὰ τὴν νίκην αἰσθάνεσαι τὴν ἀνακούφισιν τῆς καρδίας, τὴν εἰρήνην καὶ μεγαλεῖον Πνεύματος!

Εἰς τὴν ζωὴν αὐτὴν διαρκῶς ἁμαρτάνομεν, καὶ ταυτοχρόνως εἴμεθα τόσο φιλαντοί, ὥστε δὲν ὑποφέρομεν νὰ ἐλέγχωνται τὰ λάθη καὶ αἱ ἁμαρτίαι μας, ἰδιαίτερος ἐνώπιον τῶν ἄλλων· ἀλλ' εἰς τὴν μέλλουσαν ζωὴν τὰ παραπτώματά μας θὰ ἐλεγχθοῦν ἐνώπιον τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου. Ἐνθυμούμενοι τὸ φοβερὸν τοῦτο θῆμα, ἂς ὑποφέρομεν ἐδῶ κάθε ἐλεγχον καὶ ἀποδοκιμασίαν μὲ ταπεινώσιν καὶ πραότητα καὶ ἂς διορθώνομεν τοὺς ἑαυτοὺς μας ἀπὸ τὰ λάθη καὶ τὰς ἁμαρτίας μας· ἰδιαίτερος ἂς ἀνεχώμεθα τοὺς ἐλέγχους τῶν ἀνωτέρων μας καὶ εἴθε ὁ Κύριος νὰ τοὺς διδάξῃ, ὥπως ἐλέγχουν τὰ λάθη μας ὅχι μὲ μοχθηρίαν, ἀλλὰ μὲ συμπάθειαν καὶ μὲ πνεῦμα πραότητος.

Ἔχε κατὰ νοῦν ὅτι διὰ τὴν καθάρσιν τῆς καρδίας σου ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας θὰ τύχῃς ἀπείραν ἀμοιβῆς, θὰ ἴδῃς τὸν Θεὸν τὸν οὐκίτημονα Δημιουργὸν σου, τὴν Ἡρόνοιάν σου. Τὸ ἔργον τῆς καθάρσεως τῆς καρδίας εἶναι δύσκαλον, διότι συνδέεται μὲ μεγάλας στερήσεις καὶ λύπας· καὶ διὰ τοῦτο, ἡ ἀμειβὴ εἶναι μεγάλη. «Μα-

κάριοι αἱ καθαρὸι τῇ καρδίᾳ· ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψοντα» (Ματ. 5).

Πόσον ταχεῖς εἴμεθα εἰς τὸ καλὸν καὶ πόσον ὀρεδεῖς εἰς τὸ καλόν! Ἐπιθυμῶ νὰ κάμω καλὸν εἰς τὸν ἐχθρόν μου καὶ νὰ δεῖξω εἰς αὐτόν συμπάθειαν, πρὶν ὥμως προφθάσω νὰ γίνω συμπαθὴς ἐν τῇ καρδίᾳ μου, εἶμαι ἤδη κακὸς, θέλος καυστικὸν κακίας ἐσωτερικῆς μὲ καίει· ἐπιθυμῶ νὰ εἶμαι ὑπομονητικὸς, πρὶν ὥμως ἐνισχύσω τὴν καρδίαν μου ἐν τῇ ὑπομονῇ, γίνομαι ἐνέξαπτος καὶ ἀνυπόμονος· ἐπιθυμῶ νὰ εἶμαι ταπεινός, ἀλλ' ἡ σατανικὴ υπερηφάνεια εὗρεν ἤδη ἑδοφὸς εὐρὴ ἐν τῇ καρδίᾳ μου· ἐπιθυμῶ νὰ εἶμαι εὐγενὴς καὶ λεπτός, καὶ ὥμως, όταν γίνῃ ἀνάγκη νὰ δεῖξω τὴν εὐγένειάν μου, γίνομαι τραχύς· ἐπιθυμῶ νὰ εἶμαι γενναῖος καὶ ἀφιλοκερδὴς, ἀλλ' ἡ φιληδονία καὶ ἡ φιλαργυρία καὶ εἰς τὴν ἐλάχιστον εὐκαιρίαν, ὡς λέοντες πεινῶντες καὶ ὀρυχώμενοι, ζητοῦν τροφήν· ἐπιθυμῶ νὰ εἶμαι ἀπλὸς καὶ νὰ ἐμπιστευομαι τοὺς ἄλλους, ἡ πονηρία ὥμως καὶ ἡ ἀμφιβολία κατατρώγουν τὴν καρδίαν μου· ἐπιθυμῶ νὰ εἶμαι σοβαρὸς, συγκεντρωμένος καὶ εὐλαθὴς εἰς τὴν διακονίαν μου πρὸς τὸν Παντοδύναμον, ἀλλ' ἡ καυφότης καὶ ἡ ὀπρσεξία τῆς καρδίας μου μὲ ἐμποδίζουν· ἐπιθυμῶ νὰ ἀποσπᾶσω τὸν ἑαυτόν μου ἀπὸ τὰ γήινα, νὰ εἶμαι ἐγκρατὴς τροφῆς καὶ ποτοῦ, ἀλλ' όταν βλέπω εὐχάριστον τροφήν καὶ ποτόν, κάθημαι εἰς τὴν τράπεζαν καὶ ὡς δοῦλος ἐκουσίως γίνομαι αἰχμάλωτος τῆς κοιλίας μου, ἀφίμω· εὐκόλως τὸν ἑαυτόν μου νὰ φάγῃ καὶ νὰ πῇ περισσότερον ἀπὸ ὅ,τι ἡ φύσις μου ἔχει ἀνάγκη· ἡ ἀπληστία καὶ ἡ ἀκρασία ἐπιβαίνουν καὶ νικῶν τὴν ἐπιθυμίαν μου, ὅπως εἶμαι ἀδιάφορος πρὸς τὴν τροφήν καὶ τὸν πότον. Ταυτοτρόπως ὁμοιάζω τὸν ἀσθενῆ ἐκείνον, ὁ ὁποῖος κατέκειτο ἐπὶ τῆς κλίνης του τριάκοντα ὅκτω ἔτη, καὶ πολλὰκις ἤρχεται εἰς τῆς Βηθεσδα τὴν κολυμβήθραν, ἡ ὁποία ἔκαμην ὑγιαίνει ὅποιονδήποτε εἰσερχόμενον εἰς αὐτὴν μετὰ τὴν ταραχὴν τῶν ὑδάτων ὑπὸ ἀγγέλου, πάντοτε ὁ ὥμως ἄλλος πρὸ αὐτοῦ εἰς αὐτὴν εἰσέρχεται. Καὶ όταν ἐγώ, ὁ ὁποῖος ἔγινα ἀσθενὴς ἐνεκα τῶν ἁμαρτιῶν μου, καταβάλλω προσπάθειαν καὶ σугέρχημαι, μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ βυθισθῶ εἰς τὸν Θεόν καὶ νὰ βελτιωθῶ, ἄλλος εἰσέρχεται πρὸ ἐμοῦ εἰς τὴν καρδίαν μου· ἡ ἁμαρτία καὶ ὁ Διάβολος μὲ προλαμβάνουν εἰς αὐτὸν τὸν σῆκόν μου, εἰς αὐτὴν τὴν κολυμβήθραν μου τῆς Βηθεσδα καὶ δὲν μὲ ἐπιτρέπουν νὰ φθάσω τὴν πηγὴν τοῦ ζωντανοῦ ὕδατος, τὸν Κύριον, δὲν μὲ ἐπιτρέπουν νὰ βυθισθῶ εἰς τὴν καθαρτικὴν κολυμβήθραν τῆς πίστεως, τῆς ταπεινώσεως, τῆς ἐγκαρδίου συντριβῆς καὶ τῶν δακρύων. Ποῖος λοιπόν, θὰ μὲ θεραπεύσῃ; Μόνον ὁ Ἰησοῦς Χριστός! Ὅταν ἐκείνος ἴδῃ τὴν εἰλικρινὴ καὶ στερεὴν ἐπιθυμίαν μου, ὅπως θεραπευθῶ ἀπὸ τὰς πνευματικὰς μου ἀδυναμίας, όταν ἔκείνος ἀκούσῃ τὴν θερμὴν μου προσευχήν, θὰ εἴπῃ εἰς ἐμέ: «Ἄρον τὸν κρᾶθρόν σου καὶ περιπάτει» (Ἰωάν. 5,8), καὶ θὰ ἐγερ-

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Περιοδικοῦ μας ἐπιφυλάσσει εἰς ἑαυτὴν πάντοτε τὸ δικαίωμα νὰ μὴ δημοσιεῇ ἢ νὰ συντέμνῃ κατα τὴν κρίσιν τῆς οἰονδήποτε χειρόγραφον. Χειρόγραφα δημοσιευθέντα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

“ Φωνὴ τῆς Ὁρθοδοξίας

Θω τότε από την κλίση της πνευματικής αδυναμίας και θα περιπατήσω ήτοι, με την χάριν του εύκολως θα νικήσω όλα μου τα πάθη και θα εκπέσω κάθε άρετήν.

Ἀδελφοί και ἀδελφαί μου, ὅσοι εἰσθε ζῆλοῦται τῆς ἀρετῆς! εἶναι δυνατόν νά συμῶθῃ εἰς ὑμᾶς νά ἀκούσετε, ἴσως ὄχι σπανίως καί μάλιστα καί ἀπό τοῦς οικιακοῦς σας ὅτι εἰσθε πρόσωπα δυσάρεστα καί ἀνυπόφορα. Ἰσως θά συναντήσετε δυσαρεσίας σοβαράς, ἐχθρότητα, ἔνεκα τῆς εὐσεβείας σας, μολοντί οἱ ἐχθρικός διακείμενοι ἐξ αὐτῶν πρὸς ὑμᾶς δέν θά ὁμολογήσουν ὅτι ἡ ἐχθρότης τῶν ἐκδηλοῦται καθ' ὑμῶν διὰ τὴν εὐσεβείαν σας. Μὴ ἀνταρχεῖτε διὰ τοῦτο μὴ περιπίπτετε εἰς ἀπελπισίαν διότι ὁ Διάβολος ἡμπορεῖ πράγματι νά παρουσιάσῃ ἐπὶ τὸ υπερβολικώτερον μερικᾶς ἀπὸ τὰς ἀδυναμίας σας, ἀπὸ τὰς ὁποίας, ἄλλως τε, ἐφόσον εἰσθε ἄνθρωποι, δέν εἰσθε ἀπηλλαγμένοι ἀλλ' ἐνθυμεῖσθε τοὺς λόγους τοῦ Σωτῆρος! «Ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οικιακοὶ αὐτοῦ» (Ματ. 10, 36). Διόρθωνε τὸν ἑαυτὸν σου ἀπὸ τὰ παραπτώματά σου καί ἀπὸ τὴν εὐσεβείαν μὴ ἀπαμακρύνεσαι. Παράδειδε τὴν συνέσειόν σου, τὴν ζωὴν σου καί τὰ ἔργα σου εἰς τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος γνωρίζει τὰς καρδίας μας. Ἐξέταζε ὅμως ἀμερολήπτως τὸν ἑαυτὸν σου. Δέν εἶσαι ἀρά γε δύσκολος κατὰ τὸν χαρακτῆρα σου, ἰδιαίτερος εἰς τοὺς οικιακοὺς σου; Ἰσως εἶσαι συνθρωπός, στρυφνός, ἀκοινωνήτος καί σιωπηλός. Πλάτυνε τὴν καρδίαν σου καί γίνε κοινωνικός καί εὐχαρῖς, χωρὶς ὅμως νά παραδίδεσαι ὑπὲρ τὸ πρέπον εἰς τὴν εὐθυμίαν ἕως εὐγενῆς, ὄχι προκλητικός, καί γλυκὺς εἰς τοὺς ἐλέγχους. «Πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω» (1 Κορ. 16, 14) εἶπεν ὁ Ἀπόστολος. Ὑπόφερε μερικὰ πράγματα, παρερχόμενος αὐτὰ ἐν σιωπῇ καί κάμνε ὅτι δέν τὰ βλέπεις. «Ἡ ἀγάπη πάντα ὑποφέρει». Ἐνίοτε ἔνεκα ἑνὸς ἐλέγχου, ὁ ὁποῖος γίνεται μὲ ἀνυπομονησίαν, ἐξεγείρει ἐχθρότητα, διότι ὁ ἔλεγχος δέν ἔγινε μὲ πνεῦμα πραότητός καί ἀγάπης, ἀλλὰ μὲ πνεῦμα ἐγωϊστικῆς καθυποτάξεως τῶν ἄλλων.

Λάβε στερεάν ἀπόφασιν ἐν τῇ ψυχῇ σου νά μισῇς κάθε ἀμαρτίαν σκέψεις, λόγῳ καί πράξεως καί, ὅταν πειράζεσαι εἰς τὴν ἀμαρτίαν, ἀπόφειγε μὴπως τὸ μῖσος σου στραφῇ ἐναντίον τοῦ προσώπου τοῦ ἀδελφοῦ σου, ὁ ὁποῖος ἔδωκεν ἀφορμὴν διὰ τὴν ἀμαρτίαν. Μίσει τὴν ἀμαρτίαν μὲ ὅλην τὴν καρδίαν σου, λυποῦ ὅμως τὸν ἀδελφόν σου διδάσκει αὐτὸν καί προσεύχου δι' αὐτὸν εἰς τὸν Πατοῦ δύναμιον, ὁ ὁποῖος μᾶς βλέπει ὅλους καί δοκιμάζει τὰς καρδίας μας καί τὰ μύχιά μας, «Οὐπω μέχρις αἵματος ἀντικατέστησε πρὸς τὴν ἀμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι» (Εβρ. 12, 4). Εἶναι ἀδύνατον νά μὴ περιπίπτῃς εἰς τὴν ἀμαρτίαν, ἀν μὴ ἔχῃς ριζωμένον μῖσος κατ' αὐτῆς ἐν τῇ καρδίᾳ σου. Ἡ φιλαυτία πρέπει νά ἐκριζωθῇ. Κάθε ἀμαρτία προέρχεται ἀπὸ τὴν φιλαυτίαν. Ἡ ἀμαρτία πάντοτε παρουσιάζεται ἢ προσποιεῖται ὅτι θέλει τὸ καλὸν μας, παρέχουσα ὑποσχέσεις ἀφθονίας καί ἀναπαύσεως.

«Καλὸν τὸ εὖλον εἰς δράσιν, καί ἀρεστὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν καί ὄραϊον τοῦ κατανοήσαι» (Γεν. 3, 6). Τοιοῦτοτρόπως ἐμανίζειται πάντοτε ἡ ἀμαρτία.

Ἐυμλειτουργίος καὶ ἱερὸς διάκονος τοῦ Ναοῦ

«εἰκόνες...σιωπῶσαι παραινέσεις...»

1) Θεός, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν δευτέραν ἐντολὴν ἀπαγορεύει τὴν λατρεία τῶν εἰδωλῶν, ἔδωκε στὸν Μωϋσῆ τὴν ἐντολὴ νά κατασκευάσῃ «τὰ χερουβὶμ κατασκήζοντα τὸ ἱερόν» (ἱερόν). Ἡ Ἁγία Γραφή μὲ λεπτομέρειες περιγράφει τὴν τέχνη καί τὰ πολύτιμα ἀντικείμενα μὲ τὰ ποῖα εἶχε κοσμηθῇ ἡ σκηνὴ τοῦ Μαρτυρίου. Τὸ ἴδιο ἔκαμε ὁ Σολομὼν στὸ μεγαλοπρεπὲς ναὸ τῶν Ἱεροσολύμων. Αὐτὸ κάναμε καί ἡμεῖς σήμερον. Μὲ τὸν ὁρατὸ διάκονο προσπαθοῦμε νά δημιουργηθῇ ἐπιδημητικὸ καί κατανοητικὸ περιβάλλον. Εἶναι φυσικὸ νά δημιουργοῦνται στὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου αἰσθήματα ἀνάλογα μὲ τὴν ἐξωτερικὴν παραστάσει. Τὸ θέατρο, ὁ κινηματογράφος, ἡ ταβέρνα, τὸ χοροδιδασκαλεῖο, ἡ ἀγορὰ δημιουργοῦν τὰ δικὰ τῶν αἰσθήματα. Ὁ ναὸς μὲ τὸν διάκονόν του, μὲ τὴν σεβάσιμην εἰκόνα, βοηθεῖ τὴ σκέψιν νά ὑψωθῇ στὴ θεωρίαν τῶν πρωτοτύπων καί ἡ καρδίαν αἰσθάνετα τὴν ἱερότητα καί τὴν ἐπιβολὴν τῶν ἁγίων προσώπων. Ἡ εἰκονογραφία εἶναι μεγάλῃ τέχνη. Μὰ εἶναι καί μεγάλῃ ζημία, ὅτι ἡ δοξαστικὴ τέχνη τῆς εἰκονογραφίας δέν χρησιμοποιεῖται ὅπως πρέπει. Καθένας ποὺ μπορεῖ νά τραβᾷ γραμμῆς, παρουσιάζεται ὡς ἀγιογράφος. Ὅταν μπαίνομε σὲ ναὸ σωστὰ διακοσμημένα αἰσθανόμεστε ἱερὸν δέος καί φόβον ἁγίου. Βλέπομε τὸν Κύριον καί τὴν Παναγίαν Μητέρα Του, τοὺς Ἀποστόλους, τοὺς Προφῆτας καί μάρτυρες, τοὺς Ἱεράρχας, τοὺς Ὁσίους καί πολλὰ μιλοῦν στὴν ψυχὴ μας.

Ναὸς καλὰ διακοσμημένος, κάνει τὴν σκέψιν ἱερὴ καί τὰ αἰσθήματα ἁγία, μεταρραίωνει τὴν ψυχὴ, τὴν ἐξαγνίζει καί τὴν βοηθεῖ νά δοθῇ ὁλοκληρωτικὰ στὸ θεῖόν ἔργο τῆς προσευχῆς καί τῆς ἀληθινῆς λατρείας.

Εἶναι γνωστὸ, πόσοι ἁγῶνες ἔγιναν σὲ παλαιότερα χρόνια, γιὰ τὴν κατάργησιν τῶν εἰκόνων. Μὰ οἱ εἰκονομάχοι καί οἱ παλαιοὶ καί νεώτεροι ἔχουν ἄδικο, γιατί οἱ εἰκόνες δέν ἀπονέμομε λατρεῖαν, ἀλλὰ τιμὴν καί προσκύνησιν καί ἡ τιμὴ ἐπὶ τὸ πρωτότυπον διαβαίνει, ὅπως καθόρισε ἡ Ζ' Οἰκουμένη Σύνδος.

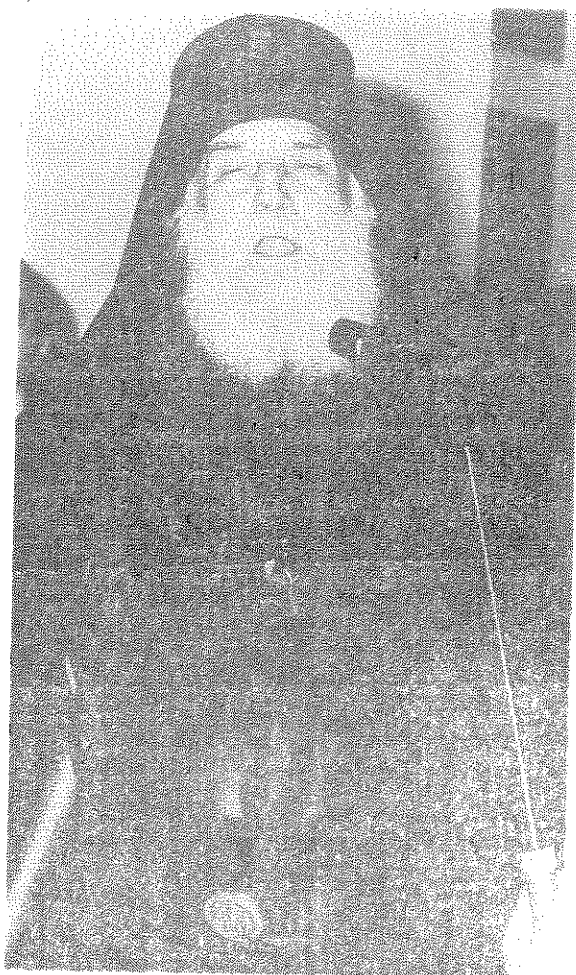
Ἡ εἰκόνα εἶναι ἄξια σεβασμοῦ καί προσκυνήσεως, ἔχει ἁπλῶς ὡς εἶδος καί χρώματα, ἀλλὰ ὡς παράστασις τοῦ Κυρίου καί τῶν ἁγίων τοὺς ὁποῖους εἰκονίζει καί ὁ ναὸς μας μεταφέρεται σὲ καίνον καί ἐπικαλούμεθα τὴν ἐοήθεια καί τὴν χάριν των.

Οἱ εἰκόνες μᾶς διδάσκουν μὲ τὴν σιωπὴ των. Εἶναι «σιωπῶσαι παραινέσεις», ὅπως τὴν ὀνομάζει ὁ Μ. Βασίλειος.

Ἀκόμα καί ὁ περισσότερος ἀγράμματος ἡμπορεῖ νά διδαχθῇ καί νά ὠφεληθῇ, βλέποντας τὴν ἁγίαν εἰκόνα στὴν ἐκκλησίαν, καί ἡ προσκύνησις των μὲ εὐλάβειαν φέρνει χάρι καί εὐλογία.

Ἐμείνοι ποὺ φεύγουν

ΜΑΡΚΟΣ ΧΑΝΙΩΤΗΣ

π. ΜΑΡΚΟΣ ΧΑΝΙΩΤΗΣ - Μοναχὸς Ἱερομόνος
Ἱερῶς Μονῆς Ἁγίων Θεοδώρων Πάρου
τ. Καθηγητὴς Καθεγείου Ψυχικοῦ
τ. Ἱεροδιδάσκαλος Θεσσαλονίκης

«Τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ ἐτάφη, τὴν δὲ σύνεσιν αὐτοῦ, διηγῆσονται πολλοί, καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ ἐν εὐλογίαις ἔσται». (Σοφ. Σειράχ ΜΔ: 14—16).

Σεβασμιότατοι Ἱεράρχαι,

Καὶ λοιπὴ Χορεία τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καὶ τῆς Μοναστικῆς Παρεμβολῆς.

Πεντηκόστει Ἀπὸ τοῦ Κυρίου,

Μετὰ τὴν καρδίαν συσπριγμένην ἀπὸ τὴν λύπην καὶ μετὰ βαρύνοντας τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐστάμεθα κατὰ τὴν ὁρὰν ταύτην ἐνώπιον τοῦ προκειμένου μεγάλου νεκροῦ, ὁμοῦς ἐξοδίου ἀναμέλλοντες καὶ ἐκτεκὺς πρὸς Κύριον δεόμενοι, ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως τοῦ κοιμηθέντος ἐν εἰρήνῃ δούλου τοῦ Θεοῦ καὶ ἀδελφοῦ ἡμῶν πεφλημένου, μεγάλου δὲ τῆς Ὁρθοδοξίας προμάχου καὶ ἀκαταβλήτου Κήρυκος Αὐτῆς, αἰδιόμου πατρὸς Μάρκου Χανιώτη.

Καὶ εἶναι τόσο βαθύτερα ἡ λύπη ἢ συνέχουσα τὴν καρδίαν πάντων ἡμῶν, ὅσον, τὸ μέγεθος τῆς πελωρίας προσωπικότητος τοῦ θαυνουστάτου ἀδελφοῦ καὶ συναθλήτου ἐν ἱεροῖς ἀγῶσι, πατρὸς Μάρκου.

Καὶ εἶναι ἀρκετὸν δι' ὅλους ἡμᾶς τὸ θλιβερὸν ἀγγεῖμα:

«Ὁ προσφιλέστατος πατήρ Μάρκος ἔφυγεν ἐκ τῶν κάλπων τῆς ἐπὶ γῆς Στρατευμένης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας διὰ τὴν ἀνω ἐν Οὐρανοῖς θριαμβεύουσαν τοιαύτην ἵνα εὕρῃ τὴν μακαρίαν ἀνάπαυσιν τὴν ὅποιαν τοσοῦτον ἐπόθει καὶ ἐνοστάλγει κατὰ τὸν ἐπὶ γῆς βίον αὐτοῦ».

Δικαίως θὰ ἠδύνατο ἡ ὅσα ψυχὴ αὐτοῦ, ἀποδεδειγμένη ἐκ τοῦ χαίκοῦ αὐτῆς σκηνοήματος, ν' ἀναφωνήσῃ πρὸς τὸν Μονώτατον Κριτὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν: «Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνίσαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα... ἀπόκειται μοι ὁ τῆς Δικαιοσύνης στέφανος. ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ Δίκαιος Κριτής».

Καὶ, δικαίως! Διότι τίς δὲ ἡμῶν τῶν βαρυσκόπων ἐκ θλίψεως καὶ ἐν εὐγνωμοσύνῃ πολλῇ, περιστοιχούτων τὸ σεπτὸν αὐτοῦ σκήνωμα, δὲν γνωρίζει τὸ σέμνωμα καὶ τὸ ἀγλίσμα, καὶ τὸ ἐγκαλῶπισμα τοῦ ἡμετέρου Ἱεροῦ ἀγῶνος, τῶν Γνησίων Ὁρθόδοξων Χριστιανῶν Ἑλλάδος, τῶν Οὐρανοδόξων τούτων Ἀγγέλων, ὅστις διέθεσεν ἀπάσας τὰς πνευματικὰς, ψυχικὰς καὶ λοιπὰς αὐτοῦ δυνάμεις καὶ χαρίσματα εἰς τὸν Ἱερόν Βοιμὸν τοῦ ἡμετέρου Ἱεροῦ Ἀγῶνος καὶ χάριν τῆς καθαρᾶς καὶ αμιάνου Ὁρθοδοξίας ἀναλαβὼν μεγάλους καὶ θαυράλειους ἀγῶνας;

Ἐφυγε διὰ τὰς Οὐράνιους Μονάς, ἀλλὰ θὰ διατηρηθῇ θάλλουσα καὶ ἠδίστη ἡ ἀνάμνησις τῆς πυρίνης φαισιογονίας τοῦ μακαριστοῦ πατρὸς Μάρκου, τῆς ἐμπνευμένης ἀπὸ τὰς μεγάλας παραδόσεις τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ παλλομένης ἀπὸ τὰ ἰδανικά τοῦ Ὁρθόδοξου ἡμῶν ἔθνους.

Οὐδεὶς ποτὲ θὰ λησμονήσῃ ὅτι ὁ μεταστάς εἰς Οὐρανοὺς ἠγωνίσθη μετ' ὅλην τὴν θέρμην τῆς φλογερᾶς καρδίας αὐτοῦ καὶ τὴν καταπληκτικὴν δυνάμιν τοῦ

Πνεύματος αὐτοῦ, διὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ μόνον δι' αὐτήν.

Ἀπρέμτος μαχητὴς καὶ ἀκαμπτος ἀγωνιστὴς ἐξεδάπανησεν ἀρείδως καὶ ἐν ταπεινώσει ἀνεπιτηδεύσας, ἀπασαν τὴν ὑπαρξίν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν εὐγενεστέρων καὶ ὑψηλοτέρων ἀνθρώπων ἰδανικῶν.

Αὐτός, ὁ ἄλλοτε διευθυντὴς Καθηγητὴς τῆς Φιλολογίας, αὐτός, ὁ διευθυντὴς τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἱερατικῆς Σχολῆς τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας καὶ ὁ μετ' ἐπειτα καθηγητὴς τοῦ ἐν Ψυχικῷ Κολλεγίου, ἐγκαταλείπει τὰς ἐπιζητίας ταύτας θέσει, ὅταν ἡ Σάλπιγξ τῆς Ὁρθοδοξίας ἐκάλεσε καὶ αὐτὸν διὰ τὴν περιφρόνησιν ἐκ τῶν ὁμειῶν ἐπιθέσει τῆς Πίστεως ἡμῶν.

Διό, περιβληθεὶς τὸ πολυμήντην ταπεινὸν τριβῶν τοῦ αὐτοῦ Μοναχοῦ ἀναλαμβάνει ἔργον Ἐθνοκαστοῦλου, ἔργον, ἐπ' ἀληθεία, Παύλου καὶ Κοσμᾶ Αἰτωλοῦ, διαφωτίζων, κηρύττων, ὁμιλῶν, συγγράφων μνημειώδεις Θεολογικάς, φιλοσοφικάς καὶ Κανονικάς μελέτας, πλειστάκις καὶ ποικιλοτρόπως διωχθεὶς ἐνώπιον διαφορῶν δικαστηρίων, διὰ γὰ ἀθωότην πανηγυρικῶς διὰ τῆς Δημοσθενείου ἐκείνης ἀπολογίας αὐτοῦ καὶ διὰ τῆς καταπληκτικῆς ρητορικῆς αὐτοῦ δυνάμειος καὶ τὴν ἀδιασείστων ἐκείνων στοιχείων δι' ὧν ἀπεδείκνυε τὸ ΔΙΚΑΙΟΝ ΤΩΝ ΑῤῥΩΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ Αὐτοῦ.

Λάρισα, Σόρος, Ἀθήναι, Θεσσαλονίκη καὶ ἄλλαι πόλεις τῆς Πατρίδος ἡμῶν, θὰ ἐνθυμοῦνται πάντοτε

τὰς δίκας αὐτοῦ ἐπὶ προσηλυτισμῷ καὶ ἀντιποιήσει ἀρχῆς, καθ' ἃς πανηγυρικῶς μετὰ τὴν ἀπολογίαν αὐτοῦ ἤφισατο, ἐνῷ πολλὰ παραστήματα καὶ ἱ. Μοναὶ εἰς διάφορα σημεία τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ τῆς εὐάνδρου Πάριου ἕως τὴν ἀκριτικὴν Μακεδονίαν, φέρουν ἐν τῇ ἰδρύσει αὐτῶν τὴν σφραγίδα τῆς φωτεινῆς προσωπικότητος τοῦ Πατρὸς Μάρκου Χανιώτη.

Χρηματίας διευθυντὴς συντάξεως ἱεροσκευτικῶν περιοδικῶν εἰργάσθη καὶ εἰς τὸν τομέα αὐτὸν μετ' ἐνθέου ἐνθουσιασμοῦ καὶ Ἱεροῦ ζήλου, μέχρις αὐταπαργίσεως, ἐνῷ κατὰ τὸν σκληρότατον δικημὸν ἡμῶν, ὡς καλὸς Στρατιώτης Χριστοῦ, εὐρέθη εἰς τὴν πρώτην ἀγωνιστικὴν γραμμήν. ἀλόγιστος, ἀκαταπόνητος καὶ ἀκατάβλητος, ἐπισχὼν τοὺς πάντας καὶ παραμυθῶν καὶ κοινοῦν τοὺς ταλαιπωρουμένους ἀδελφοὺς ἡμῶν ἐκ τῶν πολλῶν διώξεων καὶ ταπεινώσεων.

Καὶ ἦδη, ἡ μεγάλη αὐτὴ ἀγωνιστικὴ μορφή, ἀπέπηγχε εἰς Οὐρανόν! Μὴ κλαίετε οὖν ἀδελφοί.

Ὁ πολυσεβαστὸς πατὴρ Μάρκος, «οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν»....

Εὐγνωμονοῦντες ἐκ θαθέων τὸν πολυμήντην τοῦτον Νεκρὸν, Μέγαν καὶ διακεκριμένον, ὑπισχυόμεθα ἅπαντες, Ἱεροῦ Κλήρος καὶ εὐσεβῆς λαοῦ τῶν Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος, ὅτι Δὲν θὰ ὑποστείλωμεν τὴν Ἱερὰν Σημαίαν τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν Ἀγῶνος μέχρι τῆς ΤΕΛΙΚΗΣ ΗΜΩΝ ΝΙΚΗΣ, ὅπερ ἡς, τοσούτον ἐμύχθησε καὶ ἐπόνεσεν ὁ γενναῖος οὗτος ἀθλητὴς τοῦ Κυρίου.

Ἀναπαύου ὦθεν, μακαρία καὶ προσφιλεῖς ψυχὴ τοῦ ἀειμνήστου καὶ πολυσεβάστου ἀδελφοῦ καὶ συναθλητοῦ ἡμῶν ΠΑΤΡΟΣ ΜΑΡΚΟΥ, ἐν τοῖς κόλποις Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ καὶ ἐν χορῷ τῶν Θεοφιλῶς καὶ ψυχωφελῶς ἐργασθέντων μεγάλων ἀγωνιστικῶν πνευμάτων.

Συλλυπούμενοι δὲ ἐγκαρδίως καὶ πατρικῶς τὴν βαρυπενθεῖσαν ὑποδειγματικὴν Αὐτοῦ Συνοδείαν καὶ τοὺς ἐπιλέκτους αὐτοῦ συνεργάτας καὶ συγγενεῖς αὐτοῦ, ἐκ προσώπου τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου, εὐχόμεθα, ἅψ' ἐνὸς μέν, τὴν εἰς Ἱῆους παραμυθίαν καὶ ἐπίσχυαν τὴν τρωθεισῶν καρδιῶν αὐτῶν, ἅψ' ἐτέρου δέ, εὐχαῖς καὶ εὐλογίαις ἐξ Οὐρανοῦ ἐκείνου, καρποφόρον συνέχισιν τοῦ μεγάλου ἔργου τοῦ ἀσκήσαντος Πατρὸς καὶ Προηγμένου, οὗ ἡ μνήμη ἔσται ἀνεξίτηλος καὶ αἰωνία.

Ἐγγράφων ἐν Πατριαρχείῳ τῇ 12) 25.6.77.

Ὁ Ἀθηναῖος καὶ Πάσης Ἑλλάδος

ΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Φέρομεν εἰς γνώσιν τῶν Ἱερῶν Ναῶν καὶ τῶν πιστῶν, ὅτι διὰ οἰκονομικά ζητήματα τρεχούσης φύσεως ἀφαιρῶντα, τὰς δεσοληφίας τούτων πρὸς τοὺς ὑπευθύνους διαχειριστὰς χρηματικῶν καὶ Ὑλικοῦ ἤτοι ὑπόλοιπα Α)σμοῦ κτλ. ἀπευθύνονται πρὸς τὸν Οἰκονομικὸν Σύμβουλον—Ἐλεγκτὴν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας π. Θεόδωρον Μαρτιώλην, ἐν τοῖς Γραφείοις ἡμῶν, Κάνιγγος 32 τηλ. 628.280 Ἐκ τῶν Γραφείων

«Η ΦΩΝΗ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ»

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ὈΡΓΑΝΟΝ

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ Γ.Ο.Χ. ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ — ΕΚΔΟΣΙΣ

ΓΕΝΙΚΟῦ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΤΩΝ Γ.Ο.Χ.

ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΝΙΤΤΟΣ 32 — ΑΘΗΝΑΙ. ΤΗΛ. 628.280

Διευθυντὴς Συντάξεως

Θεόδωρος Μαρτιώλης

Κάνιγγος 32 — Ἀθήναι 147

Προϊστάμενος Τυπογραφείου

Γεώργιος Σερμπίνης

Θεμιστοκλέους 33 — Ἀθήναι

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἑσωτερικοῦ: Ἐξάμηνος δραχμαῖς	60
» Ἑτησίᾳ »	100
Ἐξωτερικοῦ: Ἐξάμηνος δολλάρια	6
» Ἑτησίᾳ »	10
Τιμὴ φύλλου δραχ.	5

ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ

Είναι όντως θλιβερά ή κατάστασις της φιλάτης ήμῶν Πατρίδος, την οποίαν συνθέτουν αἱ ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν ἐχθρῶν κίνδυνοι καὶ αἱ ἐκ τῶν ἐσωτερικῶν ὑποῦλων ἐχθρῶν ταιούτοι. Τὰ ὅσα εἰς τὰ Σχολεῖα συμβαίνουν, πολλά τῶν ὧν διὰ τῆς τηλεοράσεως ἐμφανίζονται καὶ διὰ τοῦ Ραδιοφώνου εἰς τὸν λαὸν μεταδίδονται, εἶναι ἐξόχως ἐθρογιστικά. Πολλοὶ πνευματικοὶ Ἑλληνες διεκτραγωδοῦν τὴν ταιούτην κατὰστασιν καὶ διαμαρτύρονται, συγκιτῶντες τὴν λήψιν καταλλήλων μέτρων διὰ τὴν ἀποσβέσιν ἐπικειμένων εἰς τὸ ἔθνος συμφορῶν. Ἀλλ' αἱ διαμαρτυρίαι τῶν πλήτεων ὧτα μὴ ἀκούοντων, καὶ τὸ κακὸν προχωρεῖ ἀπὸ τοῦ χειρόν εἰς τὸ χειρίστον.

ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ ΝΕΑ

Βαθυχώριον Δράμας, Μάιος 1977.

Πρὸ δεκαεπταετίας προκειμένου νὰ κτισθῇ εἰς Βαθυχώριον — Κυργίων Δράμας Ἱερὸς Ναὸς Γ.Ο.Χ. ἐκτίσθη ἐπ' ὀνόματι τῆς ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ περιφέρεια Κυργίων ἀνέκαθεν εἶναι τὸ Πατριαρχεῖον τῶν Χιλιαστῶν τῆς Ἀνατ. Μακεδονίας. Καὶ κάθε ἔτος γίνεται μεγαλοπρεπὴς πανήγυρις, καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ κηρύγματος ἐκτίθενται αἱ πλάναι τῶν Χιλιαστῶν. Καὶ ἐρέτος συμμετέσχον εἰς τὴν Ἱερὰν πανάγυριν πλῆθος πιστῶν ἐκ Κομοτινῆς, Καβάλας, Δράμας καὶ ἐκ τῶν πλησίον Κοινοτήτων.

Τὸν Θεῖον λόγον ἐκήρυξεν ὁ Αἰδεσμιώτατος Ἐφημέριος Γ.Ο.Χ. Δράμας π. Μιχαὴλ, εἰς τὸ τέλος ἐγένετο ἱερὰ Λειτουργία, καὶ τοῦ καιροῦ εὐνοῦντος οἱ προσκυνητοὶ ἅπαντες ἐγευμάτισαν εἰς τὸ πλησίον δάσος τῶν πεύκων ὡς μία πνευματικὴ οἰκογένεια. Τῆς Θείας Λειτουργίας συμμετέσχον οἱ ἱερεῖς Γ.Ο.Χ. Δράμας π. Μιχαὴλ, ὁ π. Ἰωάννης καὶ ὁ Ἱεροδιάκων Ἀμβρόσιος Α. Νικηφορίδης.

* * *

Δράμα, Μάιος 1977.

Τὴν Κυριακὴν τῶν Ἀγίων Πάντων, εἰς τὸ τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας ἐγένοντο αἱ ἐξετάσεις τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγ. Τριῶν Ἱεροχῶν Γ.Ο.Χ. Δράμας μετὰ τὴν παρουσίαν 42 μαθητῶν, μαθητριῶν, γονέων καὶ κηδεμόνων τῶν. Τὰ κατηχητικὰ εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ Ἐφημερίου πατρὸς Μιχαὴλ τῆς διδασκαλίας θρησκευτικῆς βλῆς, ἀπῆντων εὐστόχως, ἐγένετο Ἱερὰ Λειτουργία περὶ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, καὶ κατόπιν εἰς ἑλὰ διανεμήθησαν διὰ κλήρου, τὰ κατάλληλα, βιβρα καὶ γλυκίσματα.

Τὴν δὲ ἐπομένην Κυριακὴν 30ην Μαΐου ἐπὶ τῇ Πρώτῃ τῆς Βασιλίδος τῶν Πόλεων τὴν 29ην Μαΐου 1453, ἐτελέσθη ἱερὰ ἐπιμνημόσυνη δέσφαις διὰ τοὺς πεσόντας κατὰ τὰς ἀποκράδας ἐκείνας ἡμέρας καὶ ὁ λειτουργῶν Ἐφημέριος π. Μιχαὴλ Ν. Σαββόπουλος ἐν

ἀκρα σιωπῇ καὶ συγκινήσει τοῦ πολυπληθοῦς Ἐκκλησιασματος ἐμνημόνευσε τοὺς πεσόντας καὶ τὸν Αὐτὸν κράτορα Κων/νον τὸν Παλαιολόγον, καὶ κατὰ τὴν διακρίτην τοῦ Ἀντιδφρου εἶπεν ὅτι ἀπὸ τὰς ἱστορικῆς ρίζας τῆς Ἑλλάδος δὲν πρέπει νὰ ἀπομακρυνόμεθα.

ΠΕΓΚΑΗΜΑΤΙΚΟΤΗΣ

Ἀπότοκα τοῦ τρόπου τῆς σημερινῆς διαπαιδαγωγήσεως τῶν νέων μας ὑπὸ ὀρισμένων ἀθῶν

εἶναι ἡ καταπληκτικὴ αἰχμαίσις τοῦ ὀργανωμένου ἤδη εἰς τὴν Χώραν μας ἐγκλήματος καὶ ἡ ποικίλη ἀκολασία πολλῶν νέων μας. Τραῖζει ἤδη τὸ ὑπὸ τῶν ἐπαύτων οἰκοδομηθὲν ἐπὶ τῆς ἀμμου οἰκοδόμημα, μὲ ἀπροβλέπτους διὰ τὸ ἔθνος συμφοράς, καὶ δὴ εἰς ἡμέρας κραιματώτατας διὰ τὴν Πατρίδα μας, διὰ νὰ λάβουν ἐκδασιν αἱ λόγοι τοῦ τῶν ἀπάντων Δημιουργοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ: «χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν» καὶ πάλιν: «ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΚΑΡΤΕΡ

Μετὰ τὰς προεκλογικὰς ὑποσχέσεις καὶ τὰς μετὰ τὴν ἐκλογὴν ἐπισήμους δηλώσεις τοῦ Προέδρου τῆς Ἀμερικῆς Κάρτερ, κατὰ τὰς ὁποίας θὰ ἡλλασσεν ἡ πολιτικὴ τῶν Η.Π.Α. καὶ θὰ ἐθεμελιότο ἐπὶ τῶν Χριστιανικῶν Ἀρχῶν τῆς Δικαιοσύνης, ὁλόκληρος ἡ Οἰκουμένη ἠσθάνθη ἀνακούφισιν. Ἰδίως δὲ οἱ ἀνὰ τὴν Οἰκουμένην Ἑλληνες, οἱ ὅποιοι ἐπίστευσαν ὅτι θὰ ἀνεγνωρίζοντο ἐπὶ τέλους αἱ τόσαι θυαίαι τῶν καὶ ἡ μεγάλη τῶν συμβολὴ εἰς τοὺς κοινούς ἀγῶνας τῶν συμμάχων κατὰ τῆς ὤμης θίας καὶ τῆς τυραννίας. Οἱ Κύπριοι ἀδελφοὶ μας ἐπίστευσαν ὅτι ἐπέστη ὁ καιρὸς τῆς ἀπολυτρώσεώς των. Ἀλλ' ὁ ἥθη, ὁ καιρὸς! Ἡ ἱστορία ἐπαναλαμβάνεται! «Ἐγὼ οὐδεμίαν αἰτίαν εὐρίσκω ἐν αὐτῷ», εἶπεν ὁ Πιλάτος εἰς τοὺς μαινομένους κατὰ τοῦ Σωτῆρος Ἰουδαίους. «Ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν» ἀπήντησαν οἱ Ἰουδαῖοι. «Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν»; ἐρώτᾷ ὁ Πιλάτος. «Οἱ δὲ (Ἰουδαῖοι) περισσὸς ἔκραζον λέγοντες: σταυροθήτω». Προβάλλεται ἄλλον ἐρώτημα: «Τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν; Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν; οἱ δὲ εἶπον: Βαραββᾶν». Πλύνει τὰς χεῖρας τοῦ ὁ Πιλάτος, λέγει τὸ «ἀθῶος εἰμὶ ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ Δικαίου τούτου», καὶ παραδίδει τὸν ἀθῶον καὶ ἀναμάρτητον Ἰησοῦν εἰς τὸν σταυρικὸν θάνατον. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μετὰ τὴν ὑπόθεσιν τῶν Κυπρίων ἀδελφῶν μας. Τίθενται εἰς ἴσην μοῖραν μετὰ τοὺς βαρβάρους σφαγεῖς τῶν, ἐνισχύονται οἱ βάρβαροι καὶ ἄρπαγες τὴν περιουσίαν τῶν μαρτύρων Κυπρίων μετὰ δεκακατημύρια δολάρια, διὰ νὰ γίνουν ἀφρότεροι, καὶ εἰς τὰς διακρίσεις χιλιάδας προσφύγων ἀδελφῶν Κυπρίων οὐδὲ ὀδολός! Αὐτὴ εἶναι ἡδικαιοσύνη καὶ ἡ «Χριστιανικὴ» ιδιότης τῶν Μεγάλων τῆς ἐποχῆς, οἱ ὅποιοι συστέπτονται διὰ τὴν περιφρονησιν τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων!!!